

Ezer ajánlatok olvasóinknak!

Strana 12 oldal

Arina plaćena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

BUDAPEST

IV. Sch. Weiss u. 15

Egyesületi Újság

Noviszád, 1937 december 1, szerda

Urednik — Szerkeszti
Andrée Dezsó

18. évfolyam 329. szám

DECEMBER 1.

A délszlávok egyesülésének ünnepe ülik ma meg a szerbek, horvátok és szlovének. Évszázados küzdelmek, vágyak és álmok teljesülését jelentette 1918 december 1. aminek nemzetközi elismerését a békeszerződések biztosították. A szerbek, horvátok és szlovének azonban már jóval a békeszerződések aláírása előtt befejezettnek nyilvánították egyesülésüket egy állam keretein belül.

Minden nép, amely hősi korszakában független nemzeti életet élt és utána valamely erősebb hatalom uralma alá került, mindig arra törekedett, hogy visszanyerje függetlenségét. A régi dicsőség: való visszaemlékezés tartotta ébren a szerb nemzet életösztönét, amely annyi hősi példát mutatott. Generációk éltek magukba zárt, benső életet, amikor nem mutathatták azt, hogy mi lobog lelkükben, de amint erre az első alkalom adódott, mint egy ember kelt fel szabadságuk biztosítására. A szerb szabadságharcok egész Európa megbecsülését kivívták az elnyomott szerb nemzetnek, amely, amikor évszázados véres harcok után a maga függetlenségét biztosította, egy még nagyobb cél megvalósításába kezdett: az összes délszlávoknak egy államba történő egyesítését kivívni.

A délszlávok egyesülését a világháború vérzivataros borzalmai sietették és megvalósították. Sok áldozatot követelt, sok vér és könny omlott, de az áldozatok nem voltak hiábavalók és így azok, akik életüket adták a nagy célért, nem hiába haltak meg. Régi vágyak és tervek váltak valósággá 1918 december 1-én. A délszlávok egyesülése történelmi esemény és így nem is vonható a napi politika keretébe, amint ezt minden délszláv politikus a baloldaltól a legszélsőbb jobboldalig egyaránt hangoztatja.

A nagy akarat, a nemzeti kitartás, amely sohasem engedte ki-aludni a szabadságba és felszabadulásba vetett hitet és vágyat, tette olyan erőssé a szerb nemzetet, hogy minden szenvedésen keresztül győzedelmeskedett az idegen

hatalmon és évszázadok után megvalósította először a maga felszabadulását, utána pedig az összes délszlávok, a szerbek, horvátok és szlovének egyesülését egy állam keretein belül.

ben. Évezredes különélés után egy államba egyesültek a szerbek, horvátok és szlovének.

Tizenkilenc évvel ezelőtt 1918 december elsején fogadta az akkori Alekszandar régensherceg a három délszláv törzs nemzeti tanácsainak kiküldöttéit és akkor jelentette be az egységes délszláv

háboru romjait el kellett takarítani és a romhalmaz eltakarítása után egy nagy és modern állam alapjait lerakni. A nagy munka megindult és boldogult Egyesítő Vitéz Alekszandar király életében máris nagy eredményeket ért el. A háboru csapásait ország és nép bámulatos gyorsasággal heverték ki és hatalmas tetterővel láttak hozzá az alkotó, teremtő munkához. Amikor Alekszandar király élete virágában örökre lehunyta szemeit, egy erős nagy országot hagyott utódjára. Jugoszlávia népe már a negyedik egyesülési ünnepet üli az Egyesítő király halála óta, de ez idő alatt is fáradhatatlanul dolgoznak annak a műnek a tökéletesítésén, amelynek alapjait Alekszandar király rakta le. Az ország kormányát Öfensége Pávle régensherceg a régenség tagjaival mély államférfiúi képességekkel vezeti, ugy, hogy a régenség idejének leteltével nyugodt lelkiismerettel adhatja át az országvezetés gondterhes munkáját Öfelsége II. Petár királynak.

★

A mai állami ünnep külsőségeiben is kinyilvánítják Jugoszlávia nagy napját. Az ország egész népe leteszi e napon a szerszámot, a házakat fellobogózzák, a városokat és falvakat kivilágítják, a legtöbb helyen ünnepi felvonulásokat is rendeznek és az ország minden vallásának minden templomában istentiszteleteket tartanak.

Noviszádon már tegnap este kivilágították a báni palota tornyát és a kék, fehér és piros villanyégők sok kilométer távolságban hirdették az ünnep előestéjét.

★

Noviszádon szerdán délelőtt az összes templomokban istentiszteleteket tartanak. Az istentiszteletek sorrendje a következő:

A belvárosi plébánia templomban délelőtt 9 órakor.

A református templomban tíz órakor.

A görög katolikus templomban 10 órakor.

A pravoszláv püspöki templomban 10 órakor.

Az evangélikus templomban délelőtt 9 órakor a szlovákok, tíz órakor a németek részére.

A petrovaradini ómajori templomban 9 órakor, a petrovaradini Szent Rókus templomban reggel 8 órakor.

A noviszádi zsinagógában délelőtt féltíz órakor.

A petrovaradini pravoszláv kápolnában délelőtt 10 órakor.

Öfelsége II. Petár király

Bizonyítékul annak, hogy az erőshitű és akaratu népeket semmiféle elnyomás, semmiféle idegen hatalom erőszaka nem pusztíthatja el.

★

December elsejét mindig nagy ünnepek között ülik meg a jugoszlávok. Ez a nap nagyfontosságú a délszláv törzsek életé-

állam megalakulását. Azóta üli meg Jugoszlávia hagyományos ünnepei között ezt a napot, amely az évszázados harcok befejezésével végre betetőzését jelentette annak a műnek, amelyért százezrek ontották véréüket és adták életüket.

Az elmúlt tizenkilenc év alatt nagy munkát kellett végezni. A

Németország csak akkor kapha gyarmatait, ha békebiztosítókat nyújt

Teljes összhang a londoni tanácskozásokon -- Berlinnel és Rómával újabb tárgyalások kezdődnek

Londonból jelentik: Az angol és francia miniszterek hétfői megbeszélései délelőtt 11 órától majdnem megszakítás nélkül este hét óráig tartottak. Az államférfiak fesztelen eszmecsere alakjában még késő este is folytatták tanácskozásukat Eden külügyminiszter házában, aki bizalmas körben estebéden látta vendégül a tanácskozó államférfiakat.

CHAUTEMPS A TARGYALÁSOKRÓL

A Havas-iroda londoni jelentése szerint Chautemps francia miniszterelnök a tanácskozások befejezte után a francia nagykövetségen fogadta az újságírókat, akik előtt a következőket mondotta:

— Az a szívélyes fogadtatás, amelyben az angol kormány részesített bennünket, nagy meglepéssel tölt el. Az értekezlet még nem ért véget s ezért egyelőre érdemben nem is nyilatkozhatom. A megbeszélések részleteiről nem beszélhetek, de nagyon örülök, hogy minden kérdésben egyetértünk angol kollégáinkkal. Megelégedéssel tölt el, hogy megállapíthattuk a két kormány teljes összhangját. Erős a meggyőződésünk, hogy ez fontos tényezője a világbékének és függetlenségünknek. Az értekezlet, amely kedden ér véget, igazolja majd a két kormány álláspontjának tökéletes azonosságát.

A GYARMATI KÉRDÉS

A Reuter-iroda diplomáciai levelezője úgy értesül, hogy a tanácskozáson szó volt a gyarmati kérdéssről és annak összes vonatkozásairól. Az angol és a francia miniszterek megegyeztek abban, hogy ez az ügy további vizsgálatra szorul. Érintették a tanácskozáson Delbos francia külügyminiszter küszöbönálló közép-európai útját is. Megvizsgálták a távolléti helyzetet és foglalkoztak Spanyolországgal is. Valamennyi résztvevő nagyon meg volt elégedve a tanácskozásokkal — írja a Reuter-iroda tudósítója, — amely egybehangzó nézet szerint egyike volt a legsikeresebbeknek, amelyeket eddig tartottak.

A MA ÖSSZES KÉRDÉSEIT ÉRINTETTÉK

Párisból jelentik: A hétfői esti francia sajtó hosszú cikkeiben foglalkozik a londoni megbeszélésekkel. A Temps vezércikkében többek között ezeket írja:

— A londoni megbeszélések nemcsak Halifax berlini megbeszéléseinek eredményeire, hanem a mai idők minden politikai kérdéseire is kiterjednek. A spanyol polgárháborút ugyanúgy tárgyalás alá veszik, mint azokat a bo-

nyodalmakat, amelyeket a távolkeleti viszály okozott. Az utóbbi kérdés nagy szerepet játszik a londoni eszmecsereken, tekintettel a

brüsszeli értekezlet kudarcára és a legutóbbi sanghaji incidensekre, amelyek közvetlenül érintik a nyugati hatalmak kínai érdekeit.

A válaszulon

Az Avala párisi jelentése szerint az Intransigeant londoni külföldtudósítója többek között ezeket írja:

— Nagybritannia és Franciaország választat előtt állnak. Kérdés, vajjon holnap ugyanazon azuton haladnak-e? Két, egyformán halálos kockázat eikerüléséről van szó. Az egyik a london—párisi tengely összeomlása, a másik pedig a Berlinnel való megbeszélések megkezdése, kellő előzetes biztosítékok nélkül.

Az első lehetőség egyenesen háborúra vezetne, a második pedig a német birodalmat tenné meg a világháború igazi győztesévé. Nyilvánvaló, hogy Chautemps és Delbos azért utaztak Londonba, hogy ezt az angol államférfiakkal közöljék.

A lap egy másik cikkében a német politikával foglalkozva, ezeket írja:

— Egyetlen engedmény sem hozhat végleges rendezést, mert minden elért eredmény újabb német követelések kiindulópontja lesz. Ezek pedig lépésről-lépésre könnyebbé válnak, mert időközben Németország helyzete megerősöblik. Minden figyelemes szemlélő egyetért abban, hogy az ilyen eljárás mód nem békéhez, hanem háborúhoz vezet. A cikk ezután hangsúlyozza, hogy nem kell elutasítani a Németországgal való tárgyalásokat, de számot kell vetni azokkal a következményekkel, amelyekkel a Németország előtti, ilyen természetű behódolás járhat.

A BEFEJEZŐ ÜLÉS

A Havas-iroda londoni jelentése szerint a francia és angol miniszterek kedden délelőtt 11 órakor tartották zárótanácskozásukat az

angol miniszterelnökségen. Chautemps és Delbos minisztereket délután VI. György király látta vendégül, délután 4 óra 30 perckor pedig visszautaztak Párisba.

Megegyezés a gyarmati kérdésben

Londonból jelenti a Reuter-iroda: A francia megfigyelők közlése szerint a hétfői tanácskozáson teljes elvi megegyezés jött létre Németország gyarmati követeléseit tekintetében. A megegyezés lényege az, hogy a német gyarmati kívánságokat csak akkor veszik figyelembe, ha Németország kijelenti, hogy hajlandó résztvenni a világbéke helyreállítását célzó előzetes megbeszéléseken.

A nyitott kapu politikája

A Daily Express szerint a gyarmati kérdés megoldása két fejezetből állna. Az egyik a nyitott kapu politikája a gyarmati birodalmakban Németország javára, amely nyersanyagforrásokat és piacokat kapna a gyarmatokon. A második a volt német gyarmatokra vonatkozó népszövetségi megbízás újabb szétosztása, de csak az általános béketerv részeként.

A megbeszélések már annyira jutottak — írja a lap —, hogy a francia és angol miniszterek még a Németországnak felajánlandó területekről is tanácskoztak, de megegyeztek abban is, hogy tényleges visszaadásról csak a Németország által nyújtandó békebiztosítékok ellenében lehet szó.

A Daily Herald szerint az angol kormány reméli, hogy rövidesen megindulnak azok a tárgyalások, amelyek célja szerződések létrehozása a róma—berlini és páris—londoni tengely között. Delbos francia külügyminiszter közép-európai útja során megállapítja majd, milyen engedményekre hajlandók a közép-európai államférfiak Hitler követeléseinek kielégítésére. Azután majd összegezik Párisban és Londonban a közép-európai és a gyarmati kérdésre vonatkozó

adatokat és megkérdezik Hitlert és Mussolinit, mivel hajlandók a megoldáshoz hozzájárulni.

A Petit Parisien szerint a londoni felfogás az, hogy a német—olasz és a francia—angol tengely között mielőbb közeledést kell létrehozni. Francia részről e tekintetben semmiképpen sem mondtak ellent az angol államférfiaknak. Valószínűnek tartják, hogy az elkövetkező hetekben Rómában és Berlinben irányú tárgyalások indulnak meg.

A MILOI VÉNUSZ REJTVÉNYE

Gyűjtse össze ezeket a naponként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

A megfejtés csak türelem kérdése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárgyba jutalmazzuk.

Aki figurákat kívánni elmulaszt, olyképpen pótolhatja, hogy a apellenértékét bélyegben, választékkal együtt beküldi kiadóhivatalunkba.

Férfi - ingekben hihetetlen ócsó áron a legújabb do gokat kaphatja

Klopkanál

Posta úccsa és Futaki ut sarok.

TÖBB VILAGOSSÁGOT!

Párisból jelentik: Az Echo de Paris londoni külföldtudósítója a következőket írja:

— Chamberlain, Eden, Chautemps és Delbos elsősorban az a kérdéssel foglalkoztak, hogy lord Halifax londoni útja jobban megvilágította-e a német álláspontot. Az angol és francia miniszterek erre a kérdésre sem igennel, sem nemmel nem tudtak válaszolni.

A Matin külföldtudósítója kiemeli, hogy hétfő este Londonban egy hangulag arra a megállapításra jutottak, hogy folytatják azokat a megbeszéléseket, amelyeket lord Halifax kezdett.

ENGEDMÉNYEK A SZUDETANEMETEKNEK

Londonból jelentik: A News Chronicle prágai tudósítója úgy értesül, hogy a prágai kormány a német—csehszlovák feszültség enyhítése érdekében messzemenő engedményekre hajlandó. Prágában úgy tudják, hogy a német kormány a legnagyobb súlyt helyezné a csehszlovákiai német kisétség anyagi helyzetének javítására Prága ezt a követelést kész teljesíteni.

Ha elegáns és szép ruhát akar akkor csak

Bórony György

urizabonái rendelje meg, mert olcsó és megbízható munkát kap
Noviszád, Vilsonov trg 1.
sz. Anioria utcahoz udvarában

A legszebb karácsonyi ajándék

bőr árú a „MERKUR”

í á s k a g y á r gyári lerakatából
Noviszád, Tr. Oslobodjenja
(Az Apolló mozi házában)

A japánok ellenállás nélkül haladnak Nanking felé

Japan hivatalosan is elismerte Francot

Sanghajból jelentik: A japán főhadiszállás közlése szerint a japán csapatok hétfőn elfoglalták Sanghaj és Nanking között a félúton levő Csangcsau városát. A japánok kezükre kerítették a Jangcse-folyó partján épült, eddig bevehetetlennek hitt Kiangin erődöt is és most már egyenes irányban haladnak Nanking felé. Csangcsaut a keresztény hittérítők mind elhagyták, mielőtt a japánok bevonultak.

KINA SOROZ ÉS VISSZAVONUL

A kínai külügyminisztérium nyilatkozatot tett közzé, amely többek között hangoztatja, hogy a kínai kormány székhelyének Közep-Kínába való áthelyezésével Kína védelmi harcának második része kezdődik. Az újabb csapatok sorozása és kiképzése megindult. A nyilatkozat szerint a kínai csapatok erős védelmi vonalakat építenek ki és a Sanghaj és Nanking közötti területen harcoló csapatok ezekbe az állásokba vonulhatnak vissza.

JAPÁN ELISMERI FRANCOT

Tókióból jelentik: A mikádó jóváhagyta a minisztertanács döntését, amely szerint Japán december elsejétől kezdve hivatalosan elismeri a Franco-kormányt.

ROMA ELISMERTE MANDZSUKUOT

Olaszország hétfőn hivatalosan elismerte Mandzsukuo. A Nicsi-Nicsi című tókiói lap vezércikkében rámutat arra, hogy ez az elismerés igazolja legjobban Olaszország előrelátását, amellyel a távolkeleti eseményeket kíséri. Ez a lépés bizonyítéka annak, hogy Genf mennyire nem követ reális politikát Mandzsukuo elismerése tekintetében. A lap valószínűnek tartja, hogy Mandzsukuo rövidesen csatlakozik a kommunistaellenes egyezményhez.

KINA NEM KAP KÖLCSÖNT

Washingtonból jelentik: Hull külügyminiszter megcáfolta egy japán lapnak azt a hírt, amely szerint Anglia, Franciaország és az Egyesült Államok kölcsönt nyújtanak Kínának.

MEGEGYEZÉS A SZOVJETTEL

Sanghajból jelentik: A »Social Daily News« című kínai lap szerint Kína és a szovjet között megegyezés jött létre. Az egyezmény értelmében a szovjet elismeri Kína felségjogait Külső-Mongóliára, ahol nagyszámu orosz csapat állomásozik. Külső-Mongólia azonban nem vesz közvetlenül részt a Japán elleni hadműveletekben.

Darányi és Kánya beszámolója berlini útjukról

A magyar belpolitikai hírei

Budapestről jelentik: Darányi Kálmán miniszterelnök kedden délelőtt kihallgatáson jelent meg Horthy kormányzónál és jelentést tett berlini útjáról. Délután öt órákor minisztertanács volt, amelyen Darányi és Kánya beszámoltak berlini tárgyalásaikról. Hír szerint a képviselőház külügyi bizottságát rövidesen összehívják, hogy a Berlinben járt kormányfőférfiaknak módjukban legyen a bizottságot tájékoztatni a megbeszélésekről.

A képviselőház kedden délelőtt tíznapos szünet után újból összeült. A bizottságok jelentéseinek be terjesztése után a Ház folytatta a felsőházi javaslat tárgyalását. Ülést tartott kedden délelőtt a felsőház is. Napirend előtt Shvoy Lajos székesfehérvári megyéspüspök szólalt fel. Elmondotta, hogy négy hónapos körutat tett Amerikában azért, hogy meghívja az euharisztikus világkongresszusra az amerikai püspöki kart és az ottani magyarságot. Örömmel állapította meg, hogy az amerikai magyarság

15 év előtti látogatása óta igen sokat nyert szervezésben, vallás-kölcsei és kulturális életében. Utjának volt azonban egy szomorú tapasztalata is. Tizennégy teológiai főiskolát látogatott meg és ezek könyvtárainak magyar vonatkozású részében csupa csehszlovák szerzőtől származó angol könyvet talált és csak elvétve akadott egy-egy szerző művére. Felemlítette azt is, hogy az amerikai folyóiratokban és napilapokban a cseh érdekltség állandóan a legszemszedettebb valótlanosságokkal támadja Magyarországot. Kérte a kormányt, kövessen el mindent, hogy az ország becsületét ezekkel az igazságtalan támadásokkal szemben megvédje.

DARÁNYI: A KIRÁLYKÉRDÉS NEM IDŐSZERŰ

Budapestről jelentik: Darányi miniszterelnök kedden délelőtt a képviselőházban az újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Amint hazaérkezésemkor is kifejtettem, hálás vagyok a sajtónak utazásommal kapcsolatban tanúsított megértő viselkedéséért.

Az újságírók megkérdezték a magyar miniszterelnököt, mi a benyomása a távolléte alatt odahaza történt eseményekről:

— Mialatt távol voltam — mondotta Darányi — úgy láttam, hogy

Valahányszor nézlek - mindig szép vagy ...

Egyike azon asszonyoknak, kik mindig tetszenek. Arcbőrének tisztaságát mindenki megcsodálja. Ez egy ártatlan titka, mit megőrizni igyeckszik. Ne haragudjon érte, ha most itt eláruljuk...

Az Elida Ideal Creme, ez a zsirtalan nappali krém, segíti hozzá — bármilyen másnál jobban — hogy szép legyen. Hamamelis tartalmánál fogva egészen különleges hatása. Óvja az arc bőrt és a kisebb hibáit, tisztátalanságait eltünteti — egyben ideális puderalap.

ELIDA IDEAL CREME

különösebb esemény itthon nem történt. Csak azt hallottam, hogy akadtak olyanok, akik a királykérdést meg akarták oldani. Ez a kérdés az összes illetékes alkotmányos tényezők egybehangzó nézete szerint nem időszerű és nem tesznek jó szolgálatot az ország

érdekeinek azok, akik mai helyzetünkben ezt felszínre hozzák vagy felszínen tartják. Ennek a kérdésnek az utóbbi napokban történt módon való felvetése sem egyéb, mint éretlenség. Azt hiszem, hogy ezt az álláspontot az egész magyar közvélemény osztja.

A noviszádi magyar egyesületek küldöttsége kereste fel tegnapi Rájics segédébant

A noviszádi magyar kultúregyesületek küldöttsége tegnap délelőtt felkereste Rájics Szvetisláv segédébant és előterjesztette az egyesületek kultur- és műkedvelő előadások iránti kérvényét.

Rájics segédébant nagyon előzékenyen fogadta a küldöttséget, majd az utóbbi időben letiltott előadásokra vonatkozólag megmagyarázta, hogy ennek legfőbb oka a báni színház noviszádi vendégszereplése.

Hangsúlyozta, hogy a színház igazgatósága panaszkodott, hogy a kisebbség, noha magyartárgyú darabokat tűzött műsorára, nem pártolja a színházat, hanem a gyakori magyar kultur- és színelőadásokat látogatja. Tekintettel arra, hogy a két színház egymillió dinár szubvenciót kap az államtól, kénytelenek voltak erre a lépésre határozni magukat.

Nagy Sándor, aki az egyesületek nevében folytatott beszélgetést Rájics segédébanttal, kijelentette, hogy nem hetenként, hanem havonta hatszor tartanak előadást. Rájics segédébant erre utasította a küldöttséget, hogy keressék fel Jeftics Pávlet, a báni közoktatás-

ügyi hivatal inspektorát, akinek már utasítást adott a kérdés kedvező elintézésére. Még ott a küldöttek előtt felhívta Jeftics inspektort és utasította, hogy folytasson tárgyalásokat a színház igazgatóságával, az egyesületek vezetői és a rendőrfőkapitánysággal és hozzanak megállapodást a jövőben tartandó előadásokra vonatkozólag olyképpen, hogy abból sem a színháznak, sem az egyesületeknek kára ne származzék.

Ezután Rájics segédébant elbocsátotta a küldöttséget, amely utasítása értelmében azonnal felkereste Jeftics inspektort.

A báni közoktatásügyi hivatal inspektora és színházi referense nem adott felvilágosítást terveire vonatkozólag, csupán annyit mondott, hogy tárgyalásokat fog folytatni a színház igazgatóságával és a főkapitánysággal s az elért eredményt felterjeszti Rájics segédébantához a további elintézésre. Az egyesületek vezetői az ígértől arra következtettek, hogy hamarosan kedvező fordulat áll be a noviszádi egyesületek kulturális működése terén.

Marković M. Miodrag
nyugalmozott katonatiszt,
B e o g r a d, Mlatkumina ulica 4
a Studenteki domnál
Ad szakszereű felvilágosítást
mindenféle katonai ügyekben
Érdeklődők 3-4 napos válaszbelég bekioldése ellenében megkapják az érdeklődésükre a felvilágosítást

HALLÓ!

A három Farman testvér, Henri, Maurice és Dick, akik a világ első repülői voltak és jelenleg Franciaország legnagyobb repülőgyárának tulajdonosai, harminc évi munka után teljesen visszatartottak a repüléstől. Csakugyint a franciák által vette át és Farmanék közül egyik sem akart maradni az általuk alapított gyárban.

A francia hadügyminisztérium a leghatározottabban megcáfolja azokat a külföldi lapokban elterjedt híreket, hogy Gamelin tábornok a francia vezérkar főnöke Németországba utazna és viszonzná Beck német vezérkarifőnök franciaországi látogatását. A minisztérium ezeket a híreket légből kapottnak minősíti.

Az írországi Dublinban megjelent *«Evening Mail»* című lap jelentése szerint Nagy Británia és Írország között új paktumot kötöttek, amely az 1932. óta tartó gazdasági háború befejezését jelenti.

Ludendorff tábornok súlyosan megbetegedett. Kezelőorvosa Kleinfelder november 4-én műtétet végzett rajta, az utóbbi napokban azonban vérkeringési zavarok léptek fel és állapota rosszabbodott. Az orvosok véleménye szerint Ludendorff állapota igen komoly.

A francia kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot terjesztet a kamara elé, amely felhatalmazza a kormányt, hogy a párizsi művészeti és technikai kiállítást 1938-ban is kinnyithassa.

Salata Olaszországi eddigi bécsi követe tegnap hagyta el az osztrák fővárost. Az állomáson dr. Schuschnig kancellár, a kormány tagjai és a diplomáciai testület vezetői bucsuztak el az olasz követtől.

Az autóbalesetet szenvedett Bernát hercegről, Julianna holland trónörökös nő férjének állapotáról a közkeletű jelentést adták ki: *«Julianna Országa egy ideig Bernát herceg betegágya mellett volt és beszélgetett vele. Az orvosok véleménye szerint Bernát herceg állapota kiengesztelt.»* Vilma királynő és Julianna trónörökös nő az éjszakát a kórházban töltötték, mivel a királyi palota messze van a kórháztól és az utat igen fárasztó lenne a trónörökös nőre.

A Budapesten tartózkodó Siebert hajor miniszterelnök hétfőn este előadást tartott az országház delegációs termében az *«Új Németország pénzügyi és gazdasági újjászervezése»* címen. Az előadáson a magyar kormány képviselőiben Röder honvédelmi miniszter és Kánya külügyminiszter jelent meg. Az előadás után, amelyet nagyszámú előkelő közönség hallgatott végig, a külügyi társaság estebédet adott a hajor miniszterelnök tiszteletére.

A frontharcosok állandó nemzetközi bizottsága most tartja értekezését Párizsban. Ebből az alkalomból Lebrun köztársasági elnök kedden délután kihallgatáson fogadta Tackach-Tolway gróft, a magyar frontarcos szövetség elnökét.

Bécsi sertésvásár, november 30. — Felhajtás 4292 zsr. és 5897 huszsertés Irányzat zsr. sertésben élénk, huszsertésben lányna. Árak: elsőrendű zsr. sertés 1.54—1.58, kivételesen 1.60, 2. rang 1.45—1.48, parasztsertés 1.50—1.58, huszsertés 1.45—1.65 schilling.

Raktártűz pusztított tegnap Noviszádon

Kigyulladt a Weiss Eugen déligyümölcs-nagykereskedő cég többmilliós raktára — A kár meghaladja az ötvenezer dinárt

Kiss János műszaki munkás, aki a noviszádi Weiss cég szentjánoskenyér őrlogépén dolgozik, tegnap reggel háromnegyed 9-kor észrevette hogy a szárítóból füst árad ki. Felnyitotta az ajtót és benézett, de mivel nem észlelt semmi gyanúsát ismét bezárta a nehéz vasajtót és arra magyarázta a füstöt, hogy bizonyára időváltozás lesz és az veri vissza a kéményből a füstöt. Nemsokkal később a tulajdonos, Weiss Jenő is észrevette, hogy a tetőzetten gőz és füst kezd lassan gomolyogni és megkérdezte a munkást, hogy nem gyulladt-e meg valami. Kiss azt felelte hogy nem tudja bizonyosan mi lehet a füst keletkezésének oka, benézett már a szárítóba, de nem látott semmit. Weiss azonban nem elégedett meg ennyivel. Ahol füst van ott tűznek is kell lenni. Be akartak ismét menni, hogy megvizsgálják az esetet, azonban amint megnyitották a nehéz vasajtót

forjító forráság, füst és vörösés lobogás fogadta őket.

izzadtak. A legtöbb tűzoltón nem volt tenyérnyi száraz ruha sem. A szárító kéménye kaján vigsággal pöfökölt: benn a szárító kályhában égett a tűz Sztévin parancsnok felmutatott a kéményre:

A tettes...

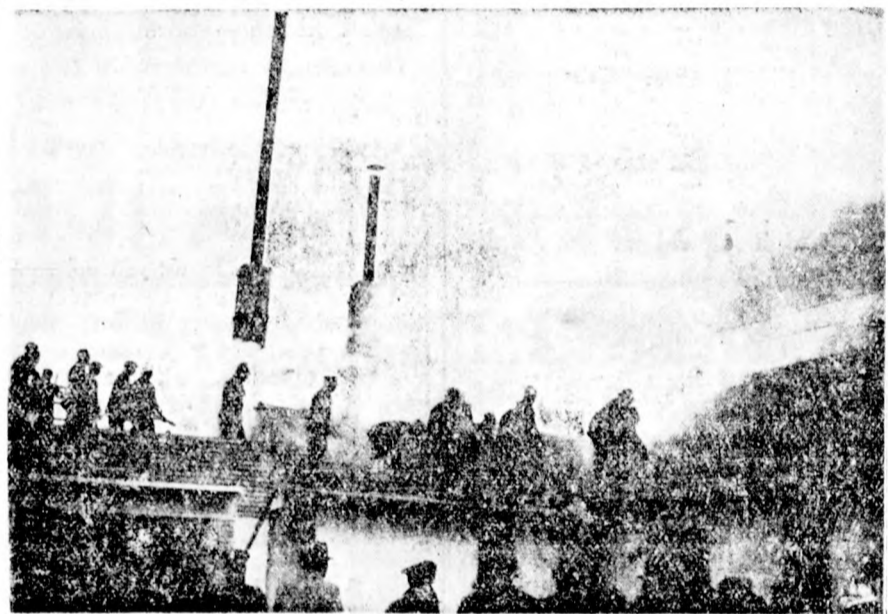
Fél tizenegy felé az utolsó gőzpára oszladozott a hideg novemberi szélben. A malom ablakán több tűzoltó beszámolt és utasításukra kibontatták a fal alját, hogy benn közlekedhessenek, mert a malom padlóját husz centiméteres víz borította. Hamarosan működni kezdtek a tűzoltók kézi csákányai és a megbontott falon mint szennyes vizesés zuhogni kezdett lefelé az égett szentjánoskenyér és üszkös deszkadarabokat sodró hamuszínű víz. Egy-két élelmesebb uccakölyök valogatni kezdett köztük és hamarosan jól megtömött zsebbel távoztak a tűz színhelyéről.

Tizenegy óra felé a felbontott tető gyér világítása mellett szomorú látványt nyújtott a szárító belseje. Zsák zsák hátán, ferdére billent szá-

Tűzrendészeti szempontból több kifogásolni valót találtak ugy az épületen, mint az áruk elraktározásánál.

A tűz keletkezésének pontos okát nem lehetett megállapítani, helyesnek bizonyul azonban az a feltevés, hogy az állandóan negyven fok melegezt fejlesztő szénél fűtött szárító-kályhából pattant ki a szikra vagy, ami még valószínűbb, a kályhaacsőhöz nagyon közel álló száraz deszkamenyezet fogott tüzet és onnan terjedt el a szárító rekeszei között. Ezt látszik bizonyítani az a körülmény is, hogy míg a szárítórekeszek egy része csak kisebb mértékben égett meg és az sem a kályha közelében, addig az egész mennyezet megsemmisült.

Ha a tulajdonos csak tíz percet késik a jelentéssel, akkor semmi sem menthette volna meg az egész raktárt a pusztulástól, mert a szárító deszka mennyezete tovább folytatódik a nagyraktárnak berendezett padlással és mindössze már csak egy méter választotta el a lángháló szárítótól, amikor a tűzoltók megérkeztek. Tíz perces késés így kerülhetett volna milliókba, mert az ódon épület szuette deszkáinak nem lángnyelvek, de egy szál gyufa is elegendő lenne, hogy lángba boruljanak.

Azonnal bezárták az ajtót, nehogy a tűz a tulzsfolt raktárra és az áruval minden zugában megtöltött padlásra törjön, majd nyolc óra ötven perckor értesítették a tűzoltókat, hogy azonnal vonuljanak a Lyublyanszka ucca 9. számú házához, mert tűz ütött ki.

A tűzoltóság Sztévin Sztévan mérnök főparancsnok vezetésével percek alatt megérkezett és megkezdtek a tűz oltásának munkálatait, amely tizenegy órakor ért véget. Felbontották a szárító tetejét, valamint a malom ablakrácsait és két tankból vízzel árasztották el a tűzfészket.

Az első vizsugarak beözlésével a szárító felbontott tetején tízméteres gőzszolon tört elő s a tűzoltók csak nagy erőfeszítés árán bírták ki az óriási hőséget. Akik közel álltak a tető nyílásához, pillanatok alatt meg-

ritó állványok, a mennyezet deszkái töröttek, üszkösen csüngtek, a földön szerteszt megfeketedett, égett egész és örölt szentjánoskenyér maradványok.

A tulajdonos úgy nézelődött, mint-ha halottas szobában lenne. Szomorú is ez. Körülbelül hetven méter áru égett meg, vagy itta magába a füstöt, nem lehet többé értékesíteni.

A kárt 50.000 dinárra becsülik, de ez csak az árura vonatkozik, hogy a berendezés és az épület mennyi kárt szenvedett még csak hozzávetőleg sem lehet megállapítani.

Az épület és a raktár egyaránt biztosítva volt, így a kár megtérül.

A hatósági kiküldött és Sztévin főparancsnok megejtették a vizsgálatot.

Siera RADIO nemcsak izgalmas szórakoztatás, hanem a legújabb hangszínezés is
Eladja kedvűző részletre is
„Lux Radio“ Marko Doster, Novi Sad, Kr. Ale. uccára 24.

A kulai csendőrség elfogta a ruszki krszturi lólovaíjokat

A Reggeli Ujság jelentette már, hogy Ruszki Krszturon az elmúlt héten vakmerő kocsis és lólopás történt. A helyszínen lelt nyomok segítségével azonnal megkezdtek a nyomozást, amely anapokban eredménnyel végződött. A nyomok Szrbobrámba vezettek, ahol Jávornik kulai csendőrőrmester, a nyomozás vezetője, 16 tagú erősítést kapott, amivel bekerítették a cigánysort és elkezdődött a cigányok vallatása. Az egyik cigány, amikor már-már eredménytelennek látszott a nyomozás, megígérte a csendőrőrmesternek, hogy ő tud valamit, de csak abban az esetben hajlandó a *«mószeroslásra»* ha nem tudja meg senki a nevét. A csendőrőrmester ígéretére elbeszélte, hogy

a razzia előtti napon összevekedett azokkal a cigányokkal, akik a lopást elkövezték. A vallomás alapján letartóztatták Danicsics Márkó, Lajcsó és Zdravko cigányokat, valamint Dimitrovics Evgen cigányt, aki a lopás értelmi szerzője volt. Az egyik lovat Sztári Becsén sikerült megtalálni, egy Petrovics Sztévan nevű cigánynál, a másikat Petrovszélón adták el a cigányok, ahol meg is találták Dudics Sztévan telepese-nél. A kocsit és a lószerszámot egy becei kovácsnál lelték meg, így a gazda a saját kocsiján és a megtalált lovakkal hajtattott haza falujáb. A cigányokat bekisérték a szombori ügyészség fogházába.

HALLÓ! Figyelem!
„Ártatlan a feleségem”
Operett 3 felvonásban. Szöveget írta Harmath Imre, zenéjét szerezte Adorján András. Bemutatóra kerül 1937. december hó 4-én, szombaton este 8 órakor a Református Olvasókörben. Rendező Diener Gyula, Vojtechovsky vez. A műve alatt álló tűzoltózenekar kíséretével. Jegyek előv. helyen kaphatók: Nagyfejeőné kézimunka üzletében, Boulevard és a Református Olvasókör hízfelügyelőj. Előjegyezhető: Telefon 28-24

Hat és félhavi szigorított fogházra ítélték a kardlapozó szfárapalánkai rendőrzetetőt

Egy német állampolgár keserű vendégeskedése Palánkán

Kedden délben tizenkettőkor hirdetett ítéletet a noviszádi törvényszék Kostunica hármast bűntetőtanácsa Popovics Milos, a kardlapozó palánkai rendőrzetető és társai bűntudatában. Az ügy főtárgyalását még az elmúlt hét csütörtökön tartotta meg a bíróság, az ítélet kihirdetését azonban csak tegnap délre tűzte ki. A tárgyaláson Tabe Otto Szfárapalánkán vendégeskedő német állampolgár szomorúan jellegzetes kalandjáról a következőképpen alakult ki:

Tabe Ottó 1936 májusában Palánkára érkezett vendégségbe Klespiesz Jánoshoz. Vasárnap este kávéházba mentek és néhány barátjuk és ismerősük, valamennyien a palánkai »Szloga« Sport Klub tagjai, társaságában szórakoztak. Ittak természetesen és németül énekeltek. Az egyik közeli asztalnál egy másik társaság ült. A társaság tagjai Popovics Milos rendőrzetető, Pogancev Ilija kárpitosszegéd, Cvetinovic Szpaszoje disznópásztor, Petrics Paja asztalossegéd és Abadadzija Proka kőművessegéd voltak. A rendőrzetmester társasága is énekelgetett és igyekezett kellemesen eltölteni az időt. Hogy pedig a mulatság minél kellemesebb legyen, csakhamar elmentek támadták a két asztaltársaság tagjai között. Először a kávéház ablakának nyitva, illetve csukva tartása körül támadt disputa, majd mikor

Klespiesz János az egyik üresen álló széklet elakartá venni Popovics asztaltól veszekedés, majd verekedés fejlődött ki az eddigi csendesebb ellentétből. Néhány perccel később a két társaság valamennyi tagja egymást ütötte, ki székkel, ki szódás üveggel, a rendőrzetető pedig kirántott kardjának lapjával.

Tabe Ottót, mikor a veszekedés kitörésekor németül megbékélésre akarta felhívni a társaság tagjait olyan erősen ütötte fejbe a rendőrzetmester, hogy véres fejjel összesett.

Az államügyészség azután Tabe Ottón és Klespiesz Pálon elkövetett súlyos testi sértés és hivatalos hatalommal való visszaélés vádját emelte a garázda rendőrzetető ellen. Ugyanakkor vádat emelt Popovics asztaltársaságának még négy tagja Pogancev, Cvetinovic, Petrics és Abadadzija ellen is. A tárgyaláson a rendőrzetető tagadta, hogy verekedett volna. Azt állította, hogy csak később érkezett a kávéházba, mikor pedig

a verekedés megkezdődött rendet akart teremteni.

Ez azonban nem sikerült, mert őt is megverték és kardját is elvették. Kardját egyébként még csak kihuzni sem volt ideje, hangoztatta. A másik négy vádlott beismerte, hogy részt vett a verekedésben, azzal védekeztek viszont, hogy valósággal kihívták és felingerelték őket a verekedésre a Szloga tagjai.

A tanúk között azonban Krieszbach József, Klespiesz János, Grujics Milos és Skulics Dragutin vallomásából kiderült, hogy a vádlottak védekezése nem felel meg a tények-

nek, hanem mindenben a vád képviselőjének szavait erősítették meg.

A bizonyítási eljárás után Mijatovics Voja dr. azt igyekezett bizonyítani, hogy hivatalos hatalommal való visszaélés esete nem forog fenn s a testisértés büntetéseért, hivatkozva a mentőkörülményekre, enyhe ítéletet kért védencére, Popovics rendőrzetetőre. A bíróság nem is látta beigazoltnak a hivatalos hatalommal való visszaélés büntetést és így pusztán súlyos testisértés büntetésben hozott enyhe ítéletet a rendőrzetetőre.

Popovics Milost hat és félhavi szigorított fogházra, Pogancevet, Cvetinovicot, Petricset és Abadadziját pedig 300—300 dinár pénzbüntetésre ítélte.

Az ítélet nem jogerős.

Délszerbiában erősen havazik

Tetovói jelentés szerint a vardari bánóság nagyrésztben erősen lehült a levegő és megindult a havazás. Az Ohrid—Debar—Gosztivar vonalon két nap óta szünetel a forgalom a havazás következtében. A hó az utakat is betemette, úgy, hogy Tetovo környékén az autóbusszforgalmat is be kellett szüntetni.

BUTOROKAT

művészi kivitelben, legújabb butoralbum szerint garanciával legolcsóbban készül

Fischer Béla bútorasztalos

Noviszád Szubotica Ustazeva u. 10. Szubotica Siro-mavetova 8.

Szörmeárú

minden minőségben, a karácsonyi ünnepekre való tekintettel igen jutányosan kapható **Morgensein M.** szücsnél Szubotica, Krupceviceva uica 2.

KÖSZÖNETNYILVANITÁS

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik tevékenyen halottunk

DIERNER GYULA

nyug. állampolgári tisztviselő

elhunytja alkalmából részvétnyilatkozatukkal, közszó vagy virágadományokkal, valamint a temetésen való meglepetéssel méltatlanul fájda munkát enyhíteni igyekeztek.

Közlő köszönetet mondunk a noviszádi Polg. Magyar Daloskör vezetésének és a Fortis mi és egyéb nyugdíjasok egyesületének a temetésen való meglepetésükért. Noviszád, 1937. december 1.

A gyászoló család „Pielát” temetőjei városa N. Sad

Pancsevón „RADIO CENTRALE” a közismeri „RADIO CENTRALE”

Kralja Petra 5 alól Jabucska u. 5 sz. alá költözött

hol továbbra is a régi szolid alapon áll a n. b. közönség rendelkezésére. VÉGEZ javításokat és mindenféle átalakítást a legegyszerűbb géptől a legmodernebb kivitelig. ALLANDÓAN raktáron tartja a legjobb külföldi rádiókat, batériás és Netz-aparátokat. — Szenzációs világmárkás rádiók. 6334

Mi a »Bayer?«

»Bayer« 50 éve gyárt gyógyszereket.

Ezóta »Bayer« az emberi betegségek elleni küzdelem egyik uttorja.

»Bayer« ma világvállalat, amelynek hírneve az egész földön elterjedt.

A sok gyógyszer között, amelyek megalapozták a »Bayer« cég hírnevét az Aspirin megfázás, reuma és fájdalom ellen különleges népszerűségnek örvendő kiváló szer. Aspirin 40 év óta tabletták, alakjában a világ legelterjedtebb gyógyszere.

ASPIRIN

A BIZALOM KÉSZÍTMÉNYE!

A hirdet. S. 751. 17—VIII—1937. állat lapstromozva.

HIREK

— A REGGELI UJSÁG legközelebbi száma a mai állami ünnep miatt, pénteken, a rendes időben jelenik meg.

— Időjárás. Jugoszlávia egész területén derült, az északnyugati és nyugati részekben felhős idő volt. A tengerpart kivételével mindenhol fagyott. A legalacsonyabb hőmérséklet Kalinovikon —9, a legmagasabb Mosztárban 10 fok volt.

Időjárás: Az ország északi felében beborul és helyenként havazás is várható. A déli részekben továbbra is derült lesz az idő. Fagy az ország belsejében minhenhol lesz, különösen a délkeleti részekben.

Az állami osztályok harmadik osztályának huzása december 14 és 15-én. Sorsjegyek kaphatók a »Iceland«-nál. **Lusztig Lajos** banküzletében. Noviszád, Kralja Alekszandra 13. Ugyanitt nyertek a legutóbbi húzáson a legmúltó díjazás: 1000000.

— A noviszádi római katolikus jótékony nőegylet szombatán este tartja meg tombola-estjét a belvárosi Katolikus Kör dísztermében, amelyre szeretettel hívja meg vendégeit.

— Dr. Postics Szvetozár szemorvos, Noviszád, Kralja Alekszandra 15, külföldi tartózkodása miatt nem rendel december 1-től december 25-ig bezárólag.

— Marton Andor ünneplése. Petrovgrádról jelentik: Kedden, András napján a petrovgrádi magyarság szeretetteljes ünneplésben részesítette névnapja alkalmával Marton Andort, a Közművelődési Egyesület igazgatóját. Az egyesület dalárdája már hétfőn este szernádót adott tiszteletére, kedden délelőtt pedig küldött ségileg kereste fel az egyesület és előbb dr. Várady Imre elnök, majd a fiatalság nevében Ambrózy Károly üdvözölték az ünneplést, aki az üdvözlésekre meghatott hangon mondott köszönetet. Küldöttségileg tiszteletgett Marton Andor igazgatónál a petrovgrádi hitközség is, amelynek ő az elnöke. A hitközségi küldöttséget Kovács István pápai prelátnak, vic. generális. apátplébános és Burget József alelnök vezették.

Mikulásra
legszebb ajándék egy doboz
RUFF DESSERT

— A beográdi pápai nuncius bucsulátogatása. Pellegrinetti Hermenegild beográdi pápai nuncius tegnap délelőtt bucsulátogatáson jelent meg dr. Szojadinovic Milán miniszterelnök-külgügyminiszternél, Beográdból való távozása előtt.

KÜLFÖLDI TÖZSDEZARLATOK
A dinár árfolyama: Budapest 7.25—7.80, Prága 61.30—61.70, Berlin 5.63—5.67, London 215.70.
Zürich: Beograd 10, Páris 14.68 háromszéval, London 21.60 egynevez, Newyork 432 ányolad, Brüsszel 73.55 Milánó 22.75, Amszterdam 210.45, Berlin 174.125, Bécs 81.75, Prága 15.22, Varsó 81.80, Bukarest 3.25.

Uj cipészüzlet Szubotcán!
Ertesitem a tisztelt közönséget, hogy új cipészüzletemben a legelőcsönsabb és a legártórsabb cipőket készítek igen jutányos áron.
KISS cipész, Szubotica, Pasityeva 7

Ajándékok, legszebbek és legmegfelelőbbek AICH cégnél, Noviszád

— **Temerini hírek.** A noviszádi főszolgabíróóság előterjesztésére a belügyminisztérium jóváhagyása alapján a bántóság Bódy Géza községi tisztviselőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki. — December 1-én délelőtt 9 órakor istentisztelet lesz a katolikus templomban, utána az izraelita imaházban. — A Gazdakör csütörtökön, december 2-án délelőtt választmányi ülést tart. — A múlt héten házasságot kötöttek: Biró Ferenc és Fekete Margit, Uracs József és Kozicki Franciska, Sörös János és Csomor Franciska, Trbojević Nikola és Rapaics Danica. Meghaltak: Nagy István 3 hónapos, Nagy István 70 éves.

— **A tegnapi noviszádi tüzvész a Reggeli Ujság fényképkirakatában.** A noviszádi Weiss Eugen cég raktárában tegnap pusztított tüzről a Reggeli Ujság fotóriporterei néhány jól sikerült fényképfelvételt készítettek. A fényképek kirakatunkban láthatók. Ugyancsak kiállítottunk néhány képet a legutóbbi törvényszéki bünyügyi tárgyalásról, továbbá a világhíró angol kerékpárosok noviszádi látogatásáról.

— **Női öszi és télikabátok a legújabb modellek, már kaphatók Fischer J. és Fia konfekciós üzletében Noviszádon.**

— **A külföldi turistáknak féláru hajójegyet engedélyeznek a tengeri hajótársaságok a téli hónapokban.** A »Jadranszka plovidba«, Adria tengerhajózási társaság és a »Dubrovacska plovidba«, Dubrovnik tengerhajózási társaság megállapodtak arra nézve, hogy a téli hónapokban féláru hajójegyet engedélyeznek a külföldi turistáknak. Ezeket a jegyeket csak a hajótársaságok külföldi képviselői adják el. Az utasnak az egész jegyet kell megfizetnie és ingyen utazhat vissza. A jegyen nem áll rajta a visszautazás ára, hanem elhelyezett »zimszka plovidba« helyegyzővel látják el. A jegyen az elutazásnál és visszautazási kikötőben ráírják az utas nevét. A tengerre utazásnál december 1-től március 1-ig érvényes a visszautazásnak pedig legkésőbb március 31-ig kell megtörténnie.

— **Sztaramoravica hírek.** Nagy Balogh István 41 éves moravicai mérszárosmester hosszas betegség után szombaton meghalt. Balogh István több évig volt az Ipartestület pénztárosa is. A temetés vasárnap folyt le igen nagy részvét mellett. — A moravicai jótékonycélnak alakult bizottság műsoros estet tartott, amely igen jól sikerült. Közölkívánatra ismét bemutatták a tánciskola volt növendékei a vizsgabéli anyagát. Az est tiszta jövedelmét a helybeli szegénygyermek karácsonyi ruhabetérszítésére fordítják. A jótékonycélnak estét Solya Mihályné rendezte.

— **Önnek is tudnia kell, hogy minden SIEMENS villanyossági anyagot, valamint motorokat, csillárokat, égőket Noviszádon kizárólag ing. Rudolf Burghardt-nál, Králya Alekszandra 16. (Menráth palota) szerezhet be a legelőnyösebben.**

— **Együtt mulattak — később kirabolták.** Kikindáról jelentik: Pajtin Bozsidar kikindai gazdálkodó ittás állapotban találkozott régi ismerőseivel, Ludajics Ivánnal és Gájin Radivojjal. Több kocsmát látogattak meg, majd az egyik mellék utcában leütötték Ludajics és Gájin gáláns barátjukat és elvették tőle a még megmaradt pénzét, 600 dinárt. Pajtin feljelentésére a rendőrség előállította Ludajicsot és Gájint tartóztatta őket és átadta a bíróságnak.

Karácsonyi akciónk megkezdődött

Felkészült dús választékú raktárral várom.
A legolcsóbb napi árakból

még 10% engedményt nyújtok!

Jöjjön — válogasson — vásároljon

HOLIK RUDOLF divatárúüzlet -- Noviszád

„... Nagyon fáradt vagyok...”

Hat esztendővel ezelelt Newyork igazságügyi hatóságait rendkívül kellemetlenül érintette az a hír, hogy az egyik legügyesebb bíró, Grater Force nyomtalanul elűnt lakásáról s csak a következő cédulát hagyta hátra:

„Nagyon elfáradtam, érzem, hogy agyam néha kihagy, nem vállaltam a felelősséget azért, hogy ítélezéseim mindig az igazságot szolgálják: elmegyek tehát, de nem leszek öngyilkos, csak vándorolni akarok s mikor agyam kitisztult, visszatérek. Távollételemben a családom fizetésére igényt nem tart.”

A megnyugtató közlemény dacára egész Amerika minden rendőre kereste az eltűntet, de hiába. Két esztendői nyomozás után abbahagyta a keresgélést s mindenki meg volt győződve arról, hogy Grater bíró meghalt.

A napokban tárgyalás volt egy gyilkossági ügyben a newyorki törvényszékek egyikén. A bíróság többnapos tárgyalás után ítélethozatalra vonult vissza szobájába. Nagy meglepetéssel látták a bírák, hogy idegen férfi ül egy karosszékben és nyugodtan pipázik. Rögtön fe állt s így szólt:

— Uraim, önök most villamoszékbe akarják juttatni a vádlottat. Azért jöttem, hogy bebizonyítsam a delikkens teljes ártatlanságát. A gyilkosságnál személyesen jelen voltam s tudom, ki a gyilkos. Én Grater bíró vagyok!

Bíróársai természetesen kitörő örömmel fogadták a veredget, aki elmondta, hogy hat esztendőn át közönséges csavargó módjára bojongott Newyork alvilágában és hazudott, mikor azt írta, hogy fáradtsága miatt távozik otthonából. Rájött annakidején, hogy sorozatosan téves ítéleteket hozott olyan pörökben, melyek szegény emberekkel álltak kapcsolatban. A dolog nagyon bántotta. Elhatározta, személyesen tanulmányozza az a világ rejtelmeit és a szegények életét. Munkáját most befejezte. Grater ezután előterjesztette bizonyítékait, a vádlottat felmentették, helyette két neszde kereskedőt tartóztattak le, mert ők voltak a gyilkosok. A hazatért bíró tanulmányai alapján most átszervezik Newyork egész bíraskodási rendszerét.

— **A noviszádi zsidó jótékony Nőegylet műsoros teadélutánja.** A noviszádi zsidó jótékony nőegylet folyó évi december 5-én, vasárnap délután 4 órakor, a zsidó kulturház nagytermében műsorral kapcsolatos teadélután rendez. A teadélután iránt, minthogy igen nivós műsora lesz, már most nagy az érdeklődés.

— **A feleségek elszámolása.** Litzinger Márton és fia István sztanisicai gazdák földjüket feles bérbe adták Pajerer Istvánnak. Ez év májusában azonban nézeteltérések merültek fel a gazdák és felesük között. Litzingerék ugyanis nem engedték meg Pajerernek, hogy a bérésföldjükön kaszáljon. Amikor Pajerer mégis kiment a földre, a két Litzinger összekötözte kezét-lábát, szájába pedig herét tömött. Ezt végignézte Pajerer áldot állapotban levő felesége, aki odajött, hogy segítsen férjén. az idősebb Litzinger azonban rákiabált, mire az asszony megijedt és futni kezdett. Futás közben elesett és másnap állapotából kifolyólag súlyosan megbetegedett. A bíróság a két Litzingert egyenként 500 dinár pénzbüntetésre, 500 dinár orvosi költség és a perköltségek megfizetésére ítélte.

FA — SZÉN — KO SZ
Dimitrije Bjeleć Strand ut
Telefon 31-14

— **Vascsovet loptak, kéthónapot kaptak.** Milics Zsivko 43 esztendő sztatirvbázi, Sijacsics Vojin 44 esztendő sztatirvbázi és Micics Szvetozár 40 esztendő sztatirvbázi napszámok ez év márciusában a novirvbázi kendergyár udvarából tízenegyszer vascsövet loptak el, mintegy ötezer dinár értékben. Most tárgyalta ügyüket a szombori törvényszék Angvelkovics hármas tanácsa és a vádlottakat egyenként két-két havi elzárásra ítélte jogerősen.

— **A vétékesek helvett ártatlant vert meg a szíváci földméről.** A szombori járásbírószágon Rákics Gligorije járásbíró tegnap tárgyalta Szkrilov Alekszandar sztáriszivi földméről ügyét, akit Bikicski Gyura 17 éves legény jelentett fel, mert ez év október 3-án az utcán megverte Szkrilov a tegnapi tárgyaláson elmondta, hogy háza előtt a falu fiatalabb legényei mindig pénzre játszottak. Az ő két fia szívesen nézi a játékokat és ezért több ízben kérte a rendőrséget, hogy tiltsa el a legényeket a játéktól. A rendőrség azonban nem intézkedett és ezért, amikor október 3-án ismét pénzre játszottak háza előtt, idegesen kiment az uccára és az ott talált Bikicski Gyurót kétszer arcul ütötte. Bikicski a tárgyaláson kijelentette, hogy ő nem is játszott pénzre, hanem csak nézte a többiek játékát. A járásbíró Szkrilovot 500 dinár pénzbüntetésre, a perköltségek és Bikicski 350 dináros orvosi költségeinek megfizetésére ítélte.

— **Hajtóvadászati Kikindán.** A kikindai vadászegylet most rendezte meg az idei első hajtóvadászati. Ötvenhét puskával és hatvan hajtó közreműködésével 645 nyul egy róka és 50 fogoly volt a vadászcsákmány. Tekintettel arra, hogy a vadászterület, ahol ez alkalommal vadásztak, a leggyöngvebb, a szákmány kielégítőnek mondható.

— **A ricinus megvak ára 1938-ban.** A földmívelési minisztériumban tegnap megbeszélést tartottak és megállapították, hogy az 1938. évi ricinus termést épen olyan feltételekkel és épen olyan áron veszik át az olajgyárak, mint az 1937. évi termést, vagyis mázsánként 300 dinárt fizetnek a termelőnek, franko feladó állomás. Minden illeték a vevőt terheli.

— **A Danubius teadélutánja.** A noviszádi Danubius evezősegyület az állami egyesülés ünnepén délután 5 órai kezdettel teadélután rendez a Kraljica Marija-szálló különtermében.

— **A noviszádi Uj cionista szervezet Hanuka estje.** Szombaton december 4-én este 9 órai kezdettel tartják a noviszádi Uj cionisták tradicionális Hanuka estüket a Hotel Szloboda nagytermében. Belépődíj nincs.

— **Öngyilkos lett egy szubotica borbélymester.** Huguik Ferenc 60 éves szubotica borbélymester Palicsi ut 53. számú lakásán felakasztotta magát. Az életunt borbélymester az utóbbi időben igen sokat ivott, teljesen elzúllott és minden valószínűség szerint ittasságában követte el végzetes tettét.

— **Teljesen szegények!** Ha ügyvédre van szükségük, úgy forduljanak dr. Pavlovics Ozren ügyvédhez. Noviszád, Kolodvorszki prolaz 5. szám alá, aki ezt a munkát ingyenesen végzi.

— **Társasvacsora a szubotica Olvasókörben.** A szubotica Magyar Olvasókör december negyedikén este fél kilenckor társasvacsorát rendez. Az összejövetelt a vigalmi bizottság készíti elő.

— **Jóslíkerült az első őszi vadászat Bácsan.** Dr. Ertl János odzsaci gyáros, báni tanácsos, szombaton és vasárnap rendezte ez idei első nagy vadászatát a guvnjisecei erdőben. Részt vettek Starok angol katonai attasé, Haop angol vezérkari kapitány, Peks francia követségi tanácsos, Selenc amerikai petroléumtársasági igazgató, dr. Dajkovics Sándor budapesti ügyvéd, Budanovics Jenő a püspöki uradalom erdőgazdaságának főnöke, dr. Petrovics Branko a noviszádi tőzsde főtítkára, Budanovics Márkó a püspöki uradalom mezőgazdaságának főnöke, Azasevac István kereskedő és földbírtokos, Lesedicky Ferenc takt. igazgató, Riesz Ferenc kendergyáros, Burger Oszkár magántisztviselő és Pavkov Láló dr. Ertl vadász mestere. A két napi vadászat igen jól sikerült, amennyiben 127 nyul, 140 fácán, 15 szalonka, 7 fogoly és 3 róka került terítékre.

— **Gyengeség és vérszegénység ellen Malachin.** Kapható gyógyszerárakban. Főlerakat: Grossinger gyógyszertár, Noviszád. Ogl. reg. S. br. 588. 20. I. 1934.

— **A postás otthon házi védszentjének ünnepe.** A noviszádi Ljublianszka utca 19. szám alatti postás otthon ma üli meg házi védszentjének ünnepét, amelyre meghívták Dominisz Fran postaigazgatót és a postaigazgatóság osztályfőnökeit. Az ünnep komája Misics Jován noviszádi postafőnök lesz.

— **Öt dinárért naponkint Öné a világ legkedveltebb rádiója.** Orion vezérköviselet: Gelb, Noviszád Kr. Petra II. 23.

— **240.000 dinár falukutatásra.** A privilegizált kiviteli társaság ez évi közgyűlésén elhatározta, hogy 240 ezer dinárt fordít a falusi lakosság élmezésének tanulmányozására. A kutatást dr. Hasel Stibling az Egyesült Államok földmívelési minisztériumának tisztviselője végzi.

— **Székrekedésnél és emésztési zavaroknál igyunk reggel áhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet.** Registr. od Minisztarsztva szoc. pol. i Nar. Zdr. S. br. 85 od 154. 25 V.

SPORT

Egy döntetlennel s egy vereséggel érkezett Noviszádra a bécsi Ausztria

Noviszádnak ma délután olyan világhírű vendége lesz, amelyhez fogható a Ferencváros, a bécsi Rapid és a prágai Spárta óta még nem járt itt. Olyan nagy csapat ez a bécsi Ausztria, hogy annak minden egyes játékosát még az is ismeri hírből, aki csak az újságok sportrovatában találkozik a futballal. Sindelar, Nausch, Seszta és a többiek neve egybeforrott az osztrák futball legszebb lapjaival, sok-sok világraszóló KK-győzelemmel és a Wundermannschaft legdicsőbb haditetteivel.

A bécsi lilafehérek játéka megkérdőjelelti a tökéletessé s még akkor is elbűvöli a nézőt és a szakértőt, ha ez a nagy tudás az eredményben nem is jut mindig kifejezésre. Mert az eredmény-nyel bizony sokszor baj van Sindelaréknál, amint most is kiderült a zág-rebi és borovói mérkőzésen. A Gragyanszki ellen döntetlenül végeztek, a Bata SK-től meg éppen kikaptak 1:3 arányban. Itt persze számításba kell venni a hosszú utat s azt, hogy az Ausztria két nap alatt 2 mérkőzést játszott, pihent ellenfelekkel.

Ilyen borovói vereség más csapatnál nem volna éppen jó ajánlólevél, de hát

az Ausztria akkor is Ausztria marad, a bécsi lilafehérek hírnevét egy-két ilyen vereség meg nem csorbitja. Az a csapat, amely már kétszer nyerte meg a KK-t, alighanem Zágrebben vagy Borovón is győzhetne, ha kicsit akarna...

Lehet, hogy a Vojvodina, amelyen szeszélyes, szintén valami meglepetést csinál ma délután. Nem gondolunk győzelemre, még eldöntetlenre sem, csak arra, hogy a noviszádi bajnok ugy fekdjön bele a küzdelembe, hogy az Ausztriát felbressze és teljes tudásának kifejtésére bírja. Ebben az esetben ritka szép sportélvezetben lesz része a közönségnek.

A Jugoszláviától szenvedett súlyos vereség hatása alatt a Vojvodina alighanem átalakítja együttesét, az Ausztria viszont a következő legjobb tizenegyével áll fel:

Zöhrer — Andritz, Seszta — Nausch, Mock, Joksch — Pöster, Neumer, Sindelar, Jerusalem, Vierl.

A mérkőzés 2 órakor kezdődik a Karagorgye pályán, előtte félezer órai kezdettel Vojvodina B) — Rapid, barátságos mérkőzés lesz.

Meg lehet-e verni az angol válogatottat Londonban?

Az angol szövetség az utóbbi időben évenként vendégül látja a kontinens egy-egy válogatott csapatát s ezúttal Csehszlovákia van soron, hogy megkísérelje a lehetetlent: az angol válogatott legyűrését a saját otthonában.

Eddig már jónéhány csapat elbukott ezen a nehéz vizsgán. A legjobban az osztrákok szerepeltek, akik igen szépen játszottak és csak minimális vereséget szenvedtek. Számbelileg kitűnő eredményt értek el az olaszok is, de teljesítményük értékét durvaságuk nagyon lerontotta. Tavaly a magyarok arattak óriási sikert remek játékkal, de az eredmény már nem volt ilyen hízelgő. Viszont a többiek (németek, spanyolok, belgák stb.) simán kikaptak s még csak a mezőnyjátékkal sem

szereztek különösebb elismerést.

A tapasztalatok szerint tehát Anglia Londonban verhetetlen s a csehszlovákok is a legjobb esetben úgy járnak mint a magyarok: szépen játszanak majd, mert játszani nagyon tudnak, de legalább 2-3 góllal kikapnak.

A nagy érdeklődéssel várt mérkőzésre, amely ma délután kerül előtérbe a Tottenham-pályán, a két együttes így áll fel:

Anglia: Woodley — Sportson, Barakas — Crayston, Cullis, Copping — Matthews, Hall, Mills, Goulden, Brook

Csehszlovákia: Planeska — Burger, Zenisek — Kostyalek, Bouesek, Kolszky — Richa, Zeman, Szobotka, Nejedly, Puc.

Ma délután a BSK-pályán: Beograd-Zagreb

Ma délután 2 órai kezdettel rendezik meg Beogradban a hagyományos Beograd — Zagreb városközi mérkőzést, amelynek eredménye majd eldönti, hogy a két versengő város közül most melyik vezet a jugoszláv futballsportban. A nagy érdeklődéssel várt mérkőzésre, amelyet Duskó Penovics vezet, a két együttes így áll fel:

Beograd: Szpászics — Ivkovic, Angyelkovic — Lechner, Vojnovics, Knezevics — Tirnatics, Csábrics, Marjanovic, Petrovics, Zecsevics.

Zagreb: Uroh — Hügl, Konsztantino- vics — Pajevics, Jazbinsk, Kokotovic — Medarics, Hitec, Lesnik, Antolkovics, Plese.

A mérkőzés helyérai: páholy 30, tribünülés 20, állónyel 10 dinár.

Rövid sport hírek

Pelikán tanár, a futballvilágbajnokság V. csoportjának döntőbírája úgy határozott, hogy a Palesztina-Görögország világbajnoki selejtező mérkőzését január 23-án kell lejátszani Tel Avivban, míg a revánst február 15-én lesz Athénben. A győztes a magyar válogatottal kerül össze.

A magyar válogatott januárban 3 mérkőzést játszik, mégpedig 9-én Lisz-szabonban, 12-én Portóban és 16-án Luxemburgban. A válogatottba a Mártában portyázó Ferencváros nem ad játékost.

Csik Ferenc olimpiai bajnok antwerpeni kettős győzelme után hétfőn Eindhovenben versenyzett s itt kerek egy mp alatt győzött a 100 m gyorsúszásban. A 100 m hátúszást ismét Lengye Árpád, a 4x100 m stafétát megint a BEAC stafétája nyerte, míg a 200 m mellúszásban Doszpoly harmadik lett.

Magyar — német válogatott tornász-verseny lesz vasárnap délelőtt Budapest a Városi Színházban. A német csapat olimpiai bajnok együttesével áll ki, ugymint: Schwarzmann, Frey, Becker, Steffens, Volz, Stengl, Müller és Pludra. A magyar csapat ugyanaz lesz, mint amelyik mult héten Bécsben az osztrákokat verte.

Primo Carnera ellenfele Budapesten a francia Delleau lesz, tizenötmenetes küzdelemben.

Dr. Dietz szövetségi kapitány felkérésére már most megkezdik a magyar válogatott jelöltek oktatását és előkészítését a világbajnokságra. A meghívott kapusoknak Zsák Károly, a háttvédeknek Mándi Gyula s a fedezeteknek Bródy Sándor (valamennyi régi, híres válogatott) tart előadást. A csatároknak később kerül sor.

A szpliti Hajduk súlyos anyagi helyzetbe került. A szpliti polgári bíróság ugyanis arra kötelezte az egyesületet, hogy 90.000 dinárt fizessen részesezés címén Marinsevics Márkónak, aki 1931-ben a Hajduk délamériai portyáját rendezte.

A zág-rebi Croatia december valamelyik napjára meghívta a Ferencváros ökölvívó csapatát, amely most nagy sikerrel járja a balti államokat. Valószínű, hogy a jövő hónapban a Ferencváros futbalcsapata is Zágrebben játszik, mégpedig december 18. és 19-én a HASK és a Gragyanszki ellen. A zöldfehérek fiúmei mérkőzése ugyanis elmarad s így elfogadják a zág-rebi egyesületet meghívását.

NAK — Textil edzőmérkőzés lesz ma délelőtt fél tíz órai kezdettel Noviszádon, a NAK-pályán.

A noviszádi Rapid alább felsorolt játékosait kérem, hogy ma déli 12 órakor jelenjenek meg a NAK-pályán az öltözőben a Vojvodina B) elleni mérkőzésre: Puliszák, Scharf, Szakács, Sauer, Demand, Lenhardt, Vizi, Grünberg, Fichtler, Jauch és Weiss I. — Tartalékok: Platt és Hoek. Az intéző.

A NAK hivatalos hírei. A Rapid elleni edzőmérkőzésre kérjük ma délelőtt 10 órára a következő játékosok megjelenését: Sovén, Szilágyi, Lerch, Haasz, Thurzó, Kotrba, Franck, Tomcsányi, Bódy, Kovács, Barta, Longaver, Willner és Verhaneec. — Előtte fél- kilenc órakor az ifjúsági csapat játszik a Rapid/B ellen. Az alábbi játékosok 8 órára jelentkezzenek Antel urnát: Lukács, Horváth, Piukovics, Balog, Kolarszki, Boross, Német, Molnár, Szabó, Karaba, Glavics, Fehér, Vinai, Tiek Mayer, Matheis és Papp. — Az intéző.

KUGLI HIREK

A noviszádi Söfőrök alább felsorolt játékosai ma este 8 órára jelenjenek meg a Bauer-pályán: Facsar, Mayer Bletterer, Szánai, Len, Kovács II., Malcsics, Sztankovics, Móricz, Bogvó, Michelsz, Kovács I., Peikert és Farkas. Az igazolványát mindenki hozza magával. — A vezetőség.

A Temerini SK későn jelentkezett a bajnokságra s ezért most minden héten 2-2 mérkőzést kell játszania. A sorozatot vasárnap kezdte meg Noviszádon, mindjárt két szép győzelemmel, amelyekkel máris csoportjának második helyére került. Eredményei: TSK — Livnicsár 182:157, TSK — Famunkások 148:136.

Bácskogradistén a Tüzoltótestület a Bencz-pályán díjversenyt rendezett, amelynek díját Hangya József, Megyeri Lajos, Híák Antal, Halász János és Polzovics Dobrivoj nyerték 19, 18 illetve 17 fával. — A bajnoki mérkőzésen a gradistai csapatoknak fekete vasernapjuk volt, mert mind a négy mérkőzésüket elvesztették. Eredmények: Sztáribecsei Juventusz — BAK 202:191, bíró Tóth, Sztáribecsei Első KK — Fortuna 181:166, Sztáribecsei Borbélyok — Fortuna 168:156 és Juventusz — Katolikus KK 164:114. Vasárnap, december

Az elegáns úr kesztyűje:

Férfi trikó-kesztyű, melegen bélelve	12.—
Kötött férfi-kesztyű, tiszta gyapju	24.—
Kötött férfi-kesztyű, gyapju, dupla kötéstü	28.—
Férfi bőrkesztyű, meleg béléssel	48.—
Férfi szarvasbőr-kesztyű	54.—
	Din.

Klein Eugen

Novi Sad Petrovgrad

5-én a BAK és a Fortuna a petrovo-szelői Gragyanszkit várja bajnoki mérkőzésre, a Katolikus KK pedig Adán játszik ugyancsak bajnoki mérkőzést az ottani Első KK ellen.

A noviszádi Fodrászok összes játékosait kérem, hogy december 2-án (csütörtökön) este 8 órára sziveskedjenek megjelenni a Bauer-pályán a Zvezda elleni barátságos mérkőzésre. — A kapitány.

Töze

NOVISZADI TERMÉNYTÖZSDE

Buza 78-79 kgos 2%-os, bácskai Noviszád és Szombor környéki 172—174, közép- és felsőbácskai 173—174, bácskai tiszai 174—176, tiszai uszály 175—177, bégai uszály 174—176, tiszai csatorna uszály 174—176, felsőbánáti 173—175, délbánáti 168—170, szerémi 172—174, szlavóniai 173—175. Rozs bácskai 168—170. Arpa 63-64 kgos bácskai és szerémi 128—130. Zab 122—124, uszály áru 124—126. Tengeri tavalyi bácskai és szerémi 104—106, bánáti 101—102, indiai paritásban decemberre 83—85, szárított indiai paritásban 95—96, szárított dunai és tiszai paritásban 101—102. Buzaliszti bácskai és bánáti állomásról nullás gg és g 270—280, kettős 250—260, ötös 230—240, hatos 210—220, hetes 180—190, nyolcas 125—130, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 267.50—277.50, kettős 247.50—257.50, ötös 227.50—237.50, hatos 207.50—217.50, hetes 177.50—187.50, nyolcas 125—130. Buzakorpa jutazsákokban bácskai és szerémi 94—95, bánáti 92—93, uszályáru 95—96. Fehér bab 2% zsák nélkül bácskai és szerémi 204—206, zsák nélkül uszály áru 207—209. Fehér fejtes káposzta bácskai 40—42, szlavóniai rózsza burgonya 50—52, szlavóniai fehér 36—38. Sertézsír 25 kilós kánákban brutto nettóért 1050—1075. Irányzat: buza kellemesebb, különben változatlan.

SZOMBORI TERMÉNYTÖZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki 172—174, felsőbácskai 174—176, szlavóniai 171—173, szerémi 170—172. Tiszai, bácskai uszályból 174—176, Tiszai, bánáti uszályból 174—176, felsőbánáti 173—175, délbánáti 166—168, csatornai hajórakomány 174—176, bégai hajórakomány 172—174. Rozs, bácskai vasut 172—174, Zab, bácskai vasut 122—124, szerémi és szlavóniai 122—124. Arpa, bácskai 63—64 kgos 127.50—132.50, szerémi 63—64 kgos 127.50—132.50, bácskai tavaszi 67—68 kgos 177.50—182.50, baranyai tavaszi 177.50—182.50. Tengeri, bácskai vasut prompt 105—107, bácskai szárított 95—97. Bab 2%-os fehér 202—207. Buzaliszti nullás gg és g 270—280, kettős 250—260, ötös 235—245, hatos 210—220, hetes 170—180, nyolcas 125—130. Korpa, prompt bácskai 92—94, szerémi 93—95. Sertézsír, új kishordókban 11—12, új középhordókban 10.75—11.75, új nagyhordókban 10.50—11.50, kánában brutto nettóért: 10—11. Szótt szalonna pofa és hasalja nélkül 11.25—12.25, füstölt szalonna 12.25—13.25. Irányzat: Buza szállárabb, különben változatlan. Forgalom 23 va-gón.

VALÓDI OLOM KRISTÁLY

az asztal és a vitrin tündöklő disze!
Mégsem luxus, mert **olcsón** és a legcsodásabb választékban
tartja raktáron

VOGEL, Noviszád, Kralja Petra II. 8.

SZÍNHÁZ-FILM

A kereszt jelében

A szentai katolikus akció műkedvelőinek előadása

A szentai katolikus akció műkedvelői december 5-én, vasárnap este 8 órai kezdettel az Eugen-szálló nagytermében előadják „A keresztjelében” című nagy vallásos színművet, az őskeresztény vértanúk idejéből, korhű jelmezekben és énekbetétekkel. A történeti képekben a következőket személyesítik meg a szereplők:

Valerian, Galiénusz római császárok, Pogány papok, I. István pápa, Siona, római urnó, Lavrenciusz (Szent Lőrinc diakonus), Flóra (Szent Flóra) — Siona gyermekei, Nemézion katonai

tanácsnok, — leányai: Lucilla és Volunna, Publiusz, Emilia, Klaudiusz és szolgálók: Siona háznépe, Adrias, Paulina és gyermekeik, római kereskedő család, Eóné és Maja, Hippolit remete, Róma prefektusa, pogány papnok, katonák, liktorok, Börtönőr, koldusok, nép.

Az előadást a „Kis Szent Teréz” énekkar és a „Keresztes ifjúság” rendezi. Jegyek 20, 15, 10 és 5 dináros árban Molnárnál kaphatók. Az előadás fizika jövedelmét a téli inség javára fordítják.

Szombaton este mutatják be az „Ártatlan a feleségem” című operettet a noviszádi Református Olvasóköri

A noviszádi Református Olvasóköri műkedvelői szombaton este mutatják be Harmath Imre és Adorján Andor három felvonásos „Ártatlan a feleségem” című operettjét. A darab fülbe-mászó muzsikája, ötletes szövege és a benne bemutatásra kerülő sok tánc, minden bizonnyal megnyerik a noviszádi közönség tetszését is.

A darabban Horel Nusi és Wack Imre képviselik az egészséges humort. Miglinszki Böske is hálás szerephez jutott, Csipő Aranka a darabban nagy

szerephez jutó primadonnát játsza. Héber Andrásnak osztotta ki Diener Gyula rendező a bonviván szerepét. Hálás feladathoz jutottak Knapp Margit, Hacker Paba, Siha Melitta, Buchheimer Maja és Lauterer János is.

A zenekart Vojtehovszki vezényli, a darab új díszleteit Gorjanac Márton festette.

Jegyek elővételben Nagyfejő közimunkaüzletében és a református körben (telefon 28-24) kaphatók.

Nagy sikerrel szerepeltek a beográdi művészek a Temerini S. K. kabaréján

A Temerini SK november 27-én megtartott Katalin-estélyén felléptek Wiesner Rella, a beográdi operettszínház primaballerinája, Krasutka Vera, a beográdi Operettszínház másodballerinája és Blázer Fülöp ugyancsak a beográdi Operettszínház táncoskomikus és szólótáncosa s olyan hatalmas sikert arattak, hogy ilyen még kevés volt Temerinben.

A fővárosi művészek táncprodukcióikkal a legkényesebb ízléseket is kielégítették. Wiesner Rella ballerina táncai valóságos elbűvöltek a termet zsufolásig megtöltő közönséget. Minden számát kétszer, háromszor kellett ismételnie. Különösen spicc szólójával váltott ki nagy hatást s külön küldöttség kérte táncainak megismétlését. Krasutka Vera másodballerina egy a duettekben, mint a tercettekben teljesen egyenrangú volt partnerével. Bombasikert aratott Blázer Fülöp, aki ma a beográdi Operettszínház szóló táncosa és komikus. Blázer Fülöp a TSK színpadán kezdte sikereit és azóta oly hatalmas tempóban fejlődött, hogy díszre válna bármely fővárosi együttesnek. Spanyol tangóját Wiesner Rellával négyszer kellett megismételnie. Step-táncai, melyeket végkimerülésig táncolt, valóban fővárosi attrakciónak bizonyultak. Nagyszerű volt Wiesner-Krasutka: Abránd-vaalcer duója, me-

lyek orkányszerű tapsot váltottak ki. A többi táncukban és pedig: Szobalányok és boy, Csárdás-ban is nagy sikert értek el.

A TSK műkedvelői két számmal járultak hozzá a fővárosi trió műsorához, de ez a két szám is elegendő volt arra, hogy bobizonyítsák azt a nagy színpadi készséget és briliáns játékképességet, amellyel a TSK országos hírv műkedvelői rendelkeznek. — A Szék-matt 1. felvonásos vígjátékban Skrabán Endre, Hemrich Irma és Varga Imre kacagatták könnyekig a közönséget. Nehéz eldönteni, hogy melyikük volt jobb, mert mindhárman megérdemelték a vastapsokat. Az „Analfabéta tanfolyam” című 1. felvonásos komédiában Pethő Lajos, Lőrinc János, Kolhai András, Hemrich Lajos, Hemrich Misi és Ruminosik Ferenc olyan sikert arattak, hogy a kö-

zönség szinte belebetegedett a sok nevetésbe, a szereplők percenkig voltak kénytelenek várni, míg a közönség taps- és nevetésorkánjában szóhoz juthatott. Ehhez a sikerhez hozzájárult Balázs László maszkirozása is, amelyekben szabadon csillogtathatta hozzáértését.

A táncszámoknál a zongorakíséretet Benedek Márta látta el művészi készséggel és nagy sikerrel, nőha a betanulásra alig néhány óra állott rendelkezésére. Hegedűn kísért Stuchlik Lajos nagy rutinnal. Az egyes számokat a temerini jazz-zenekar segítette kísérrni. A konferálást Kohut János, a TSK rendezője végezte a tőle már ismert, nagy hozzáértéssel. Rögtönzött szellemességével mindig megnevette a közönséget.

—*—

Kitűnően sikerült a bogojevói Keresztes Ifjúság kulturstje

Mint mindig, úgy november 28-án is megmutatta a bogojevói Keresztes Ifjúság, hogy a kultura zászlóvivőjének szerepét tölti be. Előadása felülmúlta az összes eddigieket, változatos és tanulságos műsorával, amelyet telt ház előtt játszott le.

Az állami himnusz előnéklése után Bekker Ferenc titkár üdvözölte állampolgyelven a közönséget, majd Papp Ferenc ének méltató a mai nap jelentőségét. Lakatos Tihamér igazgató-tanító változatosan és szakértéssel tartotta meg népies előadását, Bogojevó muljáról és újabbkori fejlődéséről.

„A fehérvári csoda” című két felvonásos színdarabban kedves játékok ütek Palotai Gyuszi — Jóska; Cselenák Pál — Pista és Kálói István — Jancsi szerepében. Megható volt az a jelenet is, amikor Czöndör Bözsike a kis Piroska szerepében vigasztalta Pápay Ferencet, a vezeklő Konrádot. A harangozó szerepét Repstock Mihály, az angyal megjelenését Hajnal Rozika kitűnően töltötték be.

Barna Pál nagy érzéssel szavalta el a „Krisztus Király katonája” című verset.

Pásti Károly ezután a Keresztes Ifjak nevében üdvözölte Hervanek Ödön plebánost, aki ebben az évben ünnepli 70. születése napját. Utána a Keresztes leányok: Nemes Kató, Tiller Rozika, György Julis, Hajnal Ilus, Szlankó Maris, Sziucs Ilona, Schmidt Kató, Molnár Ilus és Cselenák Julis üdvözölő párbeszéddel és pajzsjátékkal lepték meg jószágos lelkipásztorukat, akinek a meghatótságtól könnybeborultak a szemei.

Rádásul a kis kereszties lányok a „Fel, fel keresztiesek” ritmikus mozdulatokkal és lelkesítő dalokkal mulattatták józúen a közönséget és meg nem szűnő tapsvihart kaptak elismerésül. A „Szent Erzsébet szíve” kétfelvonásos darabban a Mama szerepében jól alakított Nemes Kató. Megható volt Tiller Rozika, amint Szent Erzsébet

szerepét alakította. Schmidt Katóban az igazi szobalányt láttuk. Hodán Rozika a koldusleánykát meghatóan utánozta. Kedves jelenetet produkáltak még Czöndör Bözsike — Juci; Rumi Maris — Sári; Lovász Julis — Évike, Kovács Mária — Piri és Loboda Magda — Ili szerepében.

Az előadás, amely mindvégig hol mulattató, hol a könnyhullásig változatos volt, szemekpráztató előkép fejezett be. Szent Imrét liliummal a közönség és királyi koronával a fején, biborpalástban Csajkás János ábrázolta, míg a hájos Szent Erzsébet szerepét Tiller Rozika alakította. Az előkép előtt keresztiesapród ruhában, kereszties zászlóval jobbáiban Für Károly mondott fohászt Szent Imréhez az ifjúság védszentjéhez. Loboda Margit a leányifjúság nevében tartott szótart Szent Erzsébethez mennyei pátronájukhoz. Végül pedig megszólalt egészen az előkép és kellemes zene kíséretében előnéklék „Bontsuk ki zászlónk” című kereszties himnuszit.

A darabokat Csajkás Antal kereszties lelkevezető tanította be. A maszkirozó szerepét Farkas Károly borbélysegéd kitűnően töltötte be. Minden dícséretet megérdemel Günter József a „Sugó Józsi bácsi” aki már 16 éve, mint színpadi sugó önfeledőzően működik Bogojevó kulturális életének fejlesztésében. Pápay Ferenc

—*—

Nagyszerűen sikerült Moravicán a „Falu rossza” előadása

Vasárnap este zsufolásig megtelt ház előtt adta elő a moravicai református egyházi dalárda műkedvelő gárdája Tóth Ede „A falu rossza” című ismert 3 felvonásos népszínművet. A legjobb alakítást Kocsis Mucika, mint főszereplő, Farkas Jolánka és Kerekes Sándor alakították, kik jól felfogott és alakított szerepeikért igen sok nyílt-színi tapsot is kaptak a nagyon hálás publikumtól. Jók voltak még a többi szereplők is, mint Tóth Mariska, Tóth Juliska, Zsebe Juliska, Gaál Rozika, Somogyi András, Lak László, Szirethy Imre, Karai János, Besnyi József, Kardos Sándor, Szentpéteri Sándor, Farkas Lajos, Tóth József és Kenyeres Sándor. A nagyon jól sikerült előadást Kiss Antal rendezte igen nagy hozzáértéssel.

Römer Árpád

úri szabó

Noviszád

Postanska ul.

Előadják Szentán a „Jánost”. A szentai Önkéntes Tűzoltó Testület rendezésében karácsony másnapján előadják a János című színdarabot. Külön érdekessége lesz az előadásnak, hogy a Szentáról eltávozott Ferenczi Ibi szerepkörét a kanizsaiak kiválóképességű műkedvelő primadonnája, Batta Baby alakítja. Szenta közönsége érdeklődéssel várja a nagy hírű kanizsai műkedvelő első szentai bemutatkozását. Batta Babynak nem lesz könnyű dolga Szentán, mert az elkényeztetett szentai közönség prózai darabban csak elsőrangú művészi teljesítménnyel hódítható meg. Ha azonban ezt megkapja, úgy egyszerűsmindekorra szeretetével fogadja Batta Babyt.

És ha már

egyszer férjhez ment a nő, akkor sem szabad elhanyagolnia külsejét! A férjet napról-napra, újból és újból kell meghódítani. Milyen bízalmas, milyen kiábrándító különösen ha a nő arca apólatlan. Milyen sok családi tragédiának, válásnak volt épen ez az oka? Használja a nő férjhezmenetele után is a „DIVA” krémet! Az úde arc az asszony önbizalmát is fokozza és ez minden boldog házasságot legbiztosabb alapja! Királyi udvari gyógyszerész: **Mr. St. D. POPOVIĆ, Noviszád, Kralja Petra II. 124. — Telefon 33-74.**

KÖZGAZDASÁG

Az új kereskedelmi törvény

Fordította: Dr. Kerényi Dezső ügyvéd (Noviszád)

Az időelőtti felbontás következménye.

86. §.

(1) Ha az egyik felet a szerződés viszony időelőtti felbontásában hiba terheli, vagy ha az egyik fél a szerződéses viszonyt fontos ok nélkül idő előtt megszakította, a másik fél kártérítést, de nem a szerződés teljesítését követelheti.

(2) Ha a szerződéses viszony időelőtti felbontásában mindkét fél hibás, a bíróság szabad mérlegeléssel dönti el, hogy vajjon kinek és mily összegben jár-e kártérítés.

A három év letelte előtti felbontás

87. §.

(1) Ha az ügy ura a kizárólagosan, vagy tulnyomóan üzletszerzésre alkalmazott kereskedelmi képviselővel kötött szerződéses viszonyát anélkül bontja fel, hogy az, az időelőtti felbontásra vagy felmondásra saját hibájából alapos alkalmat nyújtott volna, a képviselőnek kártérítés jár, ha az üzleti összeköttetésekből vagy az általa hozott vevőktől az ügy urának vagy jogutódainak oly hasznai származtak, amelyek még a szerződéses viszony megszakítása után is tartanak. Oly hasznok után, amelyek a szerződéses viszony keletkezése után három év leteltével állnának elő, a kereskedelmi képviselőnek nem jár kártérítés.

(2) Az 1. bekezdés valamint a 86. §. szerinti kártérítési jog a szerződési viszony felbontásától számított három év elteltével elvül.

A csőd következményei

88. §.

(1) Az ügy urának vagyona felett nyitott csőd folytán a szerződéses viszony megszűnik. A kereskedelmi képviselő azonban, a halasztásból folyó veszély esetén, köteles a munkát mindaddig folytatni, amíg a szükséges intézkedéseket más módon meg nem tehetik.

(2) Ha a szerződéses viszony a csőd nyitása következtében a szerződésben meghatározott idő előtt szűnik meg, vagy a szerződésben felmondási időt kötöttek ki, a kereskedelmi képviselő előállott kárának megtérítését követelheti.

Versenytilalom

89. §.

A kereskedelmi képviselő gazdasági működését a szerződési viszony megszűnté utáni legfeljebb egy évre lehet korlátozni. Amennyiben a korlátozással a képviselő gazdasági helyzete méltánytalanul nehezé válna tekintettel a tárgyra, időre és helyre és az ügy urának a korlátozáshoz kötött üzleti érdekével fennálló arányra, a szerződés nem érvényes.

Az ipartörvény rendelkezéseinek alkalmazása

90. §.

A kereskedelmi képviselőkre az ipartörvény rendelkezései megfelelően érvényesek:

1) A 222. §. 1. bekezdésének 2. mondata azzal, hogy a telep helye illetve a kereskedelmi képviselő lakóhelye a döntő;

2) A 222 §. 2 és 3. bek.

A 223. §., azonban annak 4. bekezdése azzal, hogy a telep helye illetve a kereskedelmi képviselő lakóhelye a döntő;

4) A 224. §. azzal, hogy »alakjában« kifejezés »körében« kifejezéssel helyettesítendő és azzal, hogy ez a rendelkezés akkor is érvényes, amikor az akadály azáltal állott elő, hogy az ügy ura a szerződéses viszony ideje alatt vállalatát elidegenítette vagy árujának terjesztését kártelra vagy hasonló szervezetre bízta;

5) A 225. §. azzal, hogy az 1. bekezdésben: »a megígért közvetítési díjat« szavakat »közvetítési díj megígérése« szavakkal kell helyettesíteni, a 2. bekezdésben pedig »átvette vagy elidegenítette« kifejezést »átvette és elidegenítette« kifejezéssel kell helyettesíteni és azzal, hogy a kereskedelmi képviselő harmadik személytől közvetítési díjat vagy jutalomdíjat fogadhat el, ha ezt a képviselő telepe helyén vagy lakóhelyén azon üzleti ágban fennálló kereskedelmi szokás megengedi;

6) A 226 és 227. §§.

7) A 328 és 330 §§.

Kényszerítő rendelkezések

91. §.

A 81. §. 82. §. 1-3. bek. 83. §. 85. §. 1. bek., 86 §. 87. §. 98 §. 2. bek. és 89. §. rendelkezései a kereskedelmi képviselő hátrányára szerződéssel meg nem változtathatók. Az ipartörvény azon előírásai tekintetében, amelyeket a kereskedelmi képviselőkre is alkalmaznak az Ipartörvény 251. és 338. §§. érvényesek.

NYOLCADIK CIM

KERESKEDELMI KÖZVETITŐK

Fogalom

92. §.

Kereskedelmi közvetítő az, aki gazdasági foglalkozás céljából más személyek részére közvetítést vállal áru vagy értékpapírok megszerzésére vagy elidegenítésére szóló szerződések kötésére, biztosításra, ingók fuvarozására, hajók bérletére vagy a kereskedelmi forgalom más tárgyaira vonatkozóan, anélkül, hogy tőlük arra nézve állandó szerződéses viszonyon alapuló megbízása lenne.

(Folytatjuk).

Angol szövet - gyári árák!

„PRIBOR” Schubert L., Noviszád, Kr. Aleksandra 22

A védelem alatt álló bankok és hitelszövetkezetek

kötelesek a földmives adósságok felszámolására kiadott 3 százalékos állami kötelezvényeket betéteseiknek és egyéb hitelezőiknek kiadni

A földmives adósságok felszámolásáról szóló rendelet 19. szakaszának 1. és 2. bekezdése érdekében a pénzügyminiszter szabályrendeletet adott ki a védelem alatt álló bankok és hitelszövetkezetek betéteseinek és más hitelezőinek átadandó 3 százalékos állami kötelezvények ügyében. A végrehajtási utasítás a következőket tartalmazza:

I. szakasz. 1. Azoknak a bankoknak és hitelszövetkezeteknek betétese, amely intézetek az 1934 november 23-i rendelet védelme alatt állnak, 1938 február 28-ig követelhetik, hogy az intézet illetve szövetkezet a földmives adósságok felszámolásáról szóló 1936 szeptember 25-i rendelet alapján nekik követeléseik fejében kiutalt 3 százalékos kötvényeket, átadják betéteseiknek vagy más hitelezőiknek.

2. Az intézetek, illetve pénzügyintézetek összes kötvényeit, ame-

lyekkel rendelkezők, illetve amelyek a privilegizált agrárbanktól megkapnak, kötelesek lesznek átadni hitelezőiknek adósságuk törlesztése fejében, amennyiben a hitelezők a fenti határidőig erre való igényüket bejelentik. A hitelezők a kötvényeket teljes névértékben kötelesek elfogadni.

3. Amennyiben az intézet vagy szövetkezet nem rendelkezik elég kötvénnyel és utólag sem kapja meg a szükséges értékű kötvényeket a Privilegizált Agrárbanktól, hogy kielégítse a bejelentett kötvényköveteléseket és ezekkel kifizesse betéteseit, valamint más hitelezőit, akkor az intézet vagy szövetkezet a rendelkezésre álló kötvényeket arányosan fogja felosztani a betétesek és hitelezők között.

II. szakasz. Ez a szabályrendelet a »Szluzbene Novine«-ben történő közzététele napján lép életbe.

Érvénytelenítették

Mercur noviszádi fiókjának legújabb közgyűlését

A Merkur betegsegélyző noviszádi fiókja, — mint annakidején megírtuk —, október 24-re rendkívüli közgyűlést hirdetett. A közgyűlés tárgysorozatának második pontja szerint az ülésen új választmányt és felügyelőbizottságot kellett volna választani. A rendkívüli közgyűlésen azonban nem választottak új választmányt, sem pedig felügyelőbizottságot, hanem csupán kiegészítették a régi tiszti kart.

A tárgysorozat önkényes megváltoztatása ellen nyomban tiltakozott az ugynevezett rózsaszín-fehér listával induló párt, amelynek tagjai, minthogy tiltakozásukat figyelembe nem vették, ki is vonultak a teremből. A rendkívüli közgyűlés ellen felebbezést nyújtottak be a Merkur zágrebi központjához. Minthogy azonban a felebbezés eredménytelen maradt, a noviszádi rendőrségtől kérték a rendkívüli közgyűlés érvénytelenítését, a fentebb említett okok miatt. A rendőrség helyt is adott az előterjesztésnek és 31 975—1937. számú rendeletével érvénytelennek nyilvánította a rendkívüli közgyűlést. A rendőrség határozatát az egyesületekről szóló törvény alapján hozta meg.

—□—

Nagy forgalom volt a kikindai téli nagyvásáron. A kikindai téli nagyvásár, amely három napig tartott, hétfőn végződött be. Ez a vásár mindig igen látogatott szokott lenni és messzi a környéken, mint Felsőbínát legnagyobb állatvásárát ismerik. Most is óriási számú sertés és tehén, valamint birka került felhajtásra. Az árák

igen magasak voltak a nagy felhajtás ellenére is. A hizók ára élőszuliban 7.50—8.50 dinár körül mozgott. A hathetes malacok párja 140—180 dinár körül volt. A legnagyobb forgalom a hizók és a malacok piacán volt. A kirakodó vásár gyengébben sikerült.

Elítélték egy kikindai nyomdászt. Kikindáról jelentik: A kikindai elsőfoku iparhatóság most hozott első ízben ítéletet az ipartörvény azon rendelkezése alapján, amely a tanoncok számát írja elő. Szgyakov Petár kikindai nyomdatulajdonos üzemében öt tanoncot tartott. Mivel a törvény értelmében csak négy tanoncot tarthatott volna, a Munkáskamara, illetőleg a Grafikai Munkások Szövetsége feljelentést tett ellene. Az elsőfoku iparhatóság most foglalkozott az ügyvel és Szgyakovot négyezer dinár pénzbüntetésre ítélte.

— Milyen illetéket kell tenni a panaszokra. A pénzügyminisztérium adóosztálya 74.035-III. szám alatt november 17-én a következő értesítést adta ki: A panaszokra előírt illeték, a panaszt elintéző hivatal munkájának díjazására szolgál. Ha tehát a báni hatóságok egy rendelkezése ellen fordulnak panasszal az állami hatósághoz, akkor csak az állami illetéket kell fizetni, ha azonban a panaszt csak a báni hatóság mint autonóm igazgatás, vagy pedig egy báni intézmény a hivatott, akkor csak a bánsági illetéket kell lefizetni.

Adótárgyalások Noviszádon. A noviszádi városi adóhivatalban december 6-ig újabb adókövetési javaslatokat tettek ki. A most kitejt adójavaslatok a rövidáru és kézműáru kereskedőkre vonatkoznak. Ezeket a javaslatokat december 9-én és 10-én délelőtt félkilenc órai kezdettel tárgyalják a dunai pénzügyigazgatóság 20. számú szobájában.

Közgazdasági rövid hírek

Jugoszlávia és Törökország között kompenzációs egyezmény létesült. A kompenzációs ügyletek lebonyolításához Törökország és Jugoszlávia bankjegy kibocsájtó intézeteinek hozzájárulása szükséges. A kompenzációs egyezmény december 1-én lép életbe.

Budapesti jelentés szerint a magyar nemzeti bank kiküldötte rövidesen Beográdba érkezik, hogy a kölcsönös áruforgalom pénzügyi-technikai berendezésének kérdéséről tárgyaljon.

A kisantant bankjegy kibocsájtó intézeteinek kormányzói legközelebbi megbeszélését jövő év májusában Dubrovnikban tartják meg. A balkán államok bank kormányzói 1938 szeptemberében Bukarestben tartanak megbeszélést.

Az olasz külkereskedelmi mérleg nagy passzivitása következtében a római kormány korlátozta egyes cikkek behozatalát. Az idei év első kilenc hónapjában a behozatal 10.118 millió lírát tett ki, amiből 1.500 millió esett élelmiszerekre és olajmagvakra. A kivitel azonban csak a fele volt a behozatalnak, úgy, hogy a külkereskedelmi mérleg hiánya közel öt milliárd lírát tesz ki. Olaszország fizetési mérlege ugyan aktív, azonban a külkereskedelmi mérleg ilyen kedvezőtlen helyzete mégis csak nagy gondot okoz mértékadó olasz körökben. Ezért egyes olyan cikkek behozatalát fogják meg tiltani, amely cikkek nem fontosak Olaszország gazdasági fellendülése szempontjából.

A magyarországi tüzelőanyag hiánya és drágasága arra készítette a magyar kormányt, hogy a tüzelőanyagok vasúti szállításának díját erősen csökkentse.

Hivatalos román kimutatások szerint Románia ez év július 9-től november 13-ig 63.460 vagon búzát adott el, amiből 44.446 vagonat már külföldre szállítottak. A legtöbb búzát Belgium vette 15.852 vagonnal, utána következnek Görögország 9.898, Anglia 8.393, Svájc 6.629, Ausztria 4.900, Németország 4.444, Hollandia 2.900 és Csehszlovákia 2.893 vagonnal.

A bolgár pénzügyminiszter hivatalos kimutatása szerint Bulgária pénzügyi helyzete igen kedvezően alakul. Az idei év első kilenc hónapjában az állami bevételek 6.42 milliárd levát tettek ki a tavalyi 5.4 milliárd levával szemben, ami 18.9 százalékos emelkedésnek felel meg.

NYILTTÉR

A noviszádi „Polg. Magyar Doloskört” betöltött bizalmi állásomból kiváltam. Kérem jóakaróimat és ismerőseimet, hogy a

PIETET TEMETKEZÉSI INTÉZETNÉL özv. Neupauer Györgyné és fia, Vilson tér 2 (Főpostával szemben) elfoglalt üzletvezetői állásomban továbbra is támogatni sziveskedjenek.

SKICSAK LÁSZLÓ
(lakáscím: Dj. Magaraševica 2)

FISCHER IRÉNA speciális fűző szalónia
Noviszád, Cara Lazara 5.
Készít fűzőket, haskötőket meret és orvosi rendelés szerint is. 6504

Egyesületi élet

Kitűnően sikerült a topolai Katolikus Kör kultur-délutánja

Bácska Topolán ismét nagy érdeklődés mellett, telt ház előtt tartotta meg a Katolikus Kör ingyenes kultur-délutánját. Dr. Lőrinc Antal a végrehajtási eljárásról tartott értékes előadást, ismertette a végrehajtással kapcsolatos, különféle intézkedéseket, az eljárás folyamán előforduló hibákat és azok kiküszöbölését célzó rendszabályokat. Ezzel az előadással a hallgatóság olyan gyakorlati oktatásban részesült, mellyel a jövőben igen sok és kellemetlen, de fölösleges kiadástól szabadulhat meg.

Bénis István a Kör Kertészeti szakosztályának alelnöke A gyümölcsfák őszi és téli kezelése címen tartott értékes előadást és adott hasznos utasítást. Ezzel kapcsolatosan megemlékezett az ősz folyamán Kraljevobregben tett kirándulás tapasztalatairól és különös tekintettel a szőlőbetegségek elleni védekezésre.

Ennek az előadásnak mintegy elmaradhatatlan, tartalmas kiegészítő része volt a Reggeli Újság Közművelődési Tanácsa útján rendelkezésre bocsájtott ismeretterjesztő előadás felolvasása: A gyümölcs mint tápanyag címmel, amit Hajnal László olvasott fel a közönség nagy érdeklődése mellett.

Novoszel Andor egyik vidám novelláját Kraemer Rezső olvasta fel, mely a hallgatóságot élénk derűltségre hangolta.

Befejezésül Kvanduk Ferenc — Novoszel volt iskolatársa — az író kedvelt dalaiából zongorázott néhány darabot a közönség nagy tetszése mellett.

Minden előadót a szép számban összegyűlt közönség lelkesen megtapsolt.

A következő kultur-délután december hó első felében lesz.

Előadások a petrovgrádi Magyar Közművelődési Egyesületben

Petrovgrádról jelentik: November 22-én volt 60 éve annak, hogy Erdmintszenten született Ady Endre. A petrovgrádi Magyar Közművelődési Egyesület ifjúsági alosztálya ez alkalommal jól sikerült irodalmi estet rendezett a nagy költő emlékére az egyesületi otthon helyiségében. Az egybegyűlt közönséget Kassai K. József hírlapíró üdvözölte, majd Bogner József szuboticei konviktusi igazgató szabad előadást tartott Adyról. Előadása elején ismertette Ady sokat hanyatott életét, életének főbb állomásait, Nagyváradot, Budapestet, Párist, majd költői munkásságát és költészetét ismertette. Kifejtette azokat az okokat, amelyek miatt Adyt életében és halála után oly sok támadás érte, majd költészetének főbb motívumát, a szerelem, pénz, halál motívumát, vallásos költészetét ismertette. Mindvégig érdekes és lebilincselő előadását Ady idézetekkel tette színessé és ezekkel éppolyan jó szavalónak bizonyult mint előadónak. Bogner jól ismeri Adyt és külön érdeme az, hogy a tömegek számára sokszor érthetetlen költőt közel tudta hozni a hallgatósághoz.

A kitűnő előadás után Takács Dusi és Borsódi Ferenc Ady verseket

szavaltak nagy sikerrel.

A Közművelődési Egyesület liceuma keretében vasárnap délután Kernné Végh Vilma rendkívül érdekes előadást tartott a szerelemről. Az előadó szellemesen beszélt erről a kimeríthetetlen témáról, mondanivalóit több ízben megszakította a közönség tetszésnyilvánítása és nevetése. Az előadás könnyed csevegés formában folyt le és a közönség teljes mértékben élvezte a kitűnő előadó szellemesétől és ötletektől szípkázó mondanivalóját.

Utána Vajdáné Burget Rózsa Petőfi verseket szavalt, Borsódi Ferenc pedig a megszokott előadókészséggel Heltai Jenő két novelláját olvasta fel. A liceális előadás alkalmával a Vojvodina szálló szuterén helyiségét megtöltötte a közönség és az előadásoknak megállapíthatóan állandóan nagyobb közönségük van.

Magyar Közművelődési Egyesület alakult Korogon

Magyar Közművelődési Egyesület alakult, bensőséges ünnep keretében a szlavóniai Korog községben, november hó 28-án vasárnap. Az ülésen megjelentek száma és lelkesedése volt a legigazibb bizonyítéka az előző beszervezés alaposságának. Bizonyítéka egyúttal annak, hogy a község lakói tudatában vannak a kulturális téren való szervezethez szükségességének, amit különben az alakuló közgyűlésen a mielőbbi munka megindítása érdekében tett több javaslat is igazolt. A szervezői munkát Csete István, a község agilis, közszeretethen álló református lelkesze vezette.

Az alakuló közgyűlést az előkészítő bizottság nevében Csete István ref. lelkész nyitotta meg. Örömeinek adott kifejezést beszédében annak, hogy munkája megtérésre talált és további kitartásra, komoly munkára buzdította a jelenlevőket. Felkérésére dr. Deák Imre szombori ügyvéd, aki immár másodízben látogatott el a községbe, ismertette az egyesülés céljait, tartalmát és a kulturális munka szükségességét. Az ezer éves község multja a köz érdekében kifejtendő állandó munkára kötelez, — mondotta — mert a munka maga az élet, a magunkévá tett ismeretek, a tudás a hatalom és erő. Az egyesület megalakításának kimondása, majd a megejtett választások után az egyesület megválasztott elnöke Csete István ref. lelkész köszönte meg az irányában megnyilvánult bizalmat és a jelenlevők részéről őszinte megértéssel fogadott beszédében kérte az egyesület minden tagját a további munkában való részvételre.

Az új egyesület tisztikara: elnök Csete István ref. lelkész, alelnök: Kispalkó Illés, ifj., titkár Záké János, pénztáros: Lukó Dávid, könyvtárnok: Gyöke Lajos, helyettese: Bencze István, háznagy: Miskolczi Mihály, ellenőrök: Gyöke Áron ifj. és Dezső István. A választmány tagjai: Pozsár Dániel, Péter Mihály, Szilágyi József, Losa István, Keresztes István, Izsák Illés, Paprika Illés és Palkó János.

A hogojevói Gazdakör vasárnap délután tartotta gyűlését, amelyen megbeszéltek a Reggeli Újság iskolán kívüli népművelődésre megküldött dolgozatainak előadását és azokat ki is osztották begyakorlás végett. A Gazdakör tagjai örömmel vették tudomásukra és nagy az érdeklődés az előadások iránt.

A bácskogradistai Keresztes Ifjak vasárnap, november 28-án tartották meg Uj Ferenc egyleti elnök elnökletével rendes évi közgyűlésüket. A gyűlés napirendjére tűzött különböző jelentések letárgyalása és a felmentvény megadása után a tisztújítást tartották meg a következő eredménnyel: Elnök Uj Ferenc, alelnök Péter Tamás, titkár Szabó László, gazda Tóth András, könyvtáros Kocsis József, játékszertáros Úveges Géza, kiskeresztesek vezetője Kajári József, parancsnok Györki Ferenc, alparancsnok Galbács Ferenc, pénztáros Novák József, aipénztáros Bőröcsök József, zászlóskó Zódi Ferenc, Kocsis József és Balázs József, ellenőrök Zódi Ferec és Hanák Lajos A fegyelmi bizottság tagjai: Péter Lajos és Tóth András. A jelentések szerint az egylet bevétele 8238 dinár és kiadása 7840 dinár volt. Rendeztek 5 műkedvelő előadást. A könyvtárban 108 kötet könyv van. Az egyletnek 29 rendes, 16 jelölt és 18 pártoló tagja van. A gyűlés Czirják János és Hegedűs Vincének a számtan, írás-olvasás és énektanításért köszönetet mondott. A napirend letárgyalása után az elnök a gyűlést imával zárta be.

SZOCIÁLIS ÜGYEK

A jugoszláviai földmunkásszövetség jelentése. A jugoszláviai földmunkások országos szövetsége most adta ki Noviszádon az 1935—1937. évekről szóló részletes jelentését. A 108 oldalas nagyformátumu könyvben behatóan ismertetik a vojvodinai, baranyai és szlavóniai földmunkások helyzetét. Pontos statisztikai kimutatások és számok beszédesen illusztrálják a Jugoszlávia leggazdagabb termőföldjén élő földmunkások életviszonyait. A könyv ezenfelül a földmunkásszövetség belső ügyeit is részletesen ismerteti. — Azok, akiket érdekel a vojvodinai földmunkásság őszinte helyzete, életviszonyai és mindaz, ami a földmunkásság életére vonatkozik, feltétlenül vásárolják meg ezt a könyvet. A jelentés részletesen foglalkozik az agrárreform kérdésével és úgy, hogy etekintetben is érdekes adatokkal szolgál. A könyv első a maga nemében, mert eddig nem foglalkozott még senki sem ilyen kimerítően és behatóan a vojvodinai földmunkásság helyzetével.

A könyv, amelynek címe »Izveštaj zemaljskog saveza poljoprivrednih radnika u Jugoslaviji«, tíz dinárért kapható a Földmunkások országos szövetségénél Noviszádon, csekk számla 55.132.

»Radnička zaštita.« Az országos Munkásbiztosító központjának szociálpolitikai revüje viseli ezt a címet, amelynek most jelent meg tizenegyedik száma. A füzet a következőket tartalmazza: Jeremics Dusan: A XXIII. nemzetközi munkakonferencia. Dj. G—c: T. G. Masaryk, Haberle Branimir: Az új görög népjóléti törvények alapjai, dr. Hahn Zseljko: A nemzetközi szociális biztosítás központi választmányának ülése Párisban. A füzet ezenfelül számos érdekes cikket közöl a munkásbiztosítás kérdésével kapcsolatosan. A füzetet a Munkásbiztosító központjának: »Središnji ured za osiguranje radnika Zagreb, Mihanovičeva ulica 3. III.« lehet megrendelni.

A megmentett lélek

Regény FARKAS FERENC 42
Copyright by Reggeli Ujsag and Publicitas Press Service. — Utánnnyomas 1103

Aztán elgondolta — nem szemrehányásból, csak hát úgy el kellett gondolnia, hogy az utóbbi időben hány ilyen sirdomb felett kellett megállania meghajtott fővel, tépett szívvvel...

— Hát már ezt a sorsot rendelt nékem, Istenem, — gondolta, de nem volt a gondolatában zugalódás sem, csak férfias beletörődés mindenbe, amit az Isten rendel.

Mégegyszer visszanezett Istvánka sírjára, mielőtt feltette a kalapját, azután elindult a munka és kötelesség útjára.

Hogy egyetlen fiúnak maradt, katonáektól fölmentették.

Istvánnak sem kellett volna mennie, hiszen ő volt most már az egyetlen fiu odahaza, mióta Mihály odavolt orosz fogságban, nem is kellett ahhoz bírónak lenni, hogy maradhasson, apja segítségére — mégis elment.

— Szegény szép, fürtösfejú, kékszemű Istvánka!

Dehogy maradt volna otthon. Szegyeit volna otthon maradni, mikor egyszer csak kezdtek már összeszedni a tizenkilenc éveseket is. Hát aztán a hajmáskéri gyakorlótéren szerencsétlenség érte. Egy fordulás az ágyukkal rosszul sikerült — úgy mondták, igen lödöztek a mozsarakból, attól ijedtek meg a lovak —, egyszóval összegabalyodtak, Istvánka meg közéjük esett. Össze is taposódott, meg az ágyu is ráment.

Hát mégsem a harctéren halt meg szegény. Azért mégis csak: a haza szolgálatában — mint a sírkövön állott. Nem tehetett róla, ő megtette a magáét.

Mihály majd csaknem megegyszer olyan idős volt, mint Istvánka, a kis későgyütt. Mégsem babusgatták el az öcskőst. Az Arató-portán nem nevelnek anyámszöny-katonákat. Hanem azért ő volt a kicsi a háznál, hiába. Meg hogy úgy kiütöközött a famiából a gündör szökeségével, a hajnalkavirág-szinü szemével, a leányos bőrével.

— Hun vöttelek mán, te? — csókolgatta az anyja kicsi korában néha.

— Mán azt te tudod, asszony, — tréfált vele a szüles-vállas, sötéthaju ura

Szálas-magas asszony volt Aratóné is — született Korpádi Julianna — és sürü fekete szemöldök alól villogott elő a mélyenbarna szem. Összenőtt szemöldököt viselt Aratóné még most is, sürü fekete szemöldököt az őszbeborult hajához.

Törökmag, törökivadék lehetett, mint számosan itt a Dunán-tulon.

Mihály is nagy szál ember volt és csak most, a pógáruháiban mutatkozott meg jobban, mennyire az apja-anyja volt külső formájában. Olajosan fénylő kékesfekete haja, mint havas mezőn toló lázskodó varjumadár, úgy ütött el a fehér gyolcsingétől. A komoly nézésü szemét azzal a csepp borongással — a turáni melabu-

val — meg a szénfekete bajuszát apjaurától örökölte, hanem a vékony szemöldökét, amely csaknem egy vonalban húzódott szemétől a szeméig, azt már anyjától kapta.

Most aztán a gond is rászakadt ugyan, de a vagyon is. Öreg Aratóék, ha elmúlnak egyszer, az övé lesz minden. Egyetlen fiu, egyetlen gyerek, egyetlenegy örökös arra a jaj be szép, jaj be jókárban tartott Arató-birtokra, ott Somogyország határán, Baranya-páskándon.

— Még tán a birói szék is rá néz, vagy mi, — kezdték rebesgetni.

Hát nem lehetetlen. Arató bíró urnak Márton-napkor telik le az ideje, azután már nem vállal többé bíróságot, mindenki tudta. Hogy István halála birére megcsapta a szél, a segédiügyő volt segítségére azóta a hivatalában, de hát a gazdaságban mégis csak magára maradt.

Csakugyan a jó Isten hozta haza ezt a Mihályt, éppen most!

Mialatt tisztálkodott, megegyszer kikérdezte az édesanyját Mihály, hogy hát hogy is van az a dolog azokkal a földekkel. Mire tartaná Kötelesné mégis, ha eladná. Nem fért a Mihály fejébe sehogysem, hogy valaki ahelyett, hogy venne, még eladja a földet.

— De ha muszáj eladni, édes fiam — mondta az anyja, aki mindjárt felvillanyozódott, ha földről volt szó.

Igaz, muszáj volt eladni kötelesnének a földeket, ha csak azt nem akarta, hogy hoita után oldalági rokónokra jussón a vagyon. Holta után ugyan rendesen mindegy az embernek, hogy kire mi marad, de hát élni is kell a halálig és mióta Köteles Bálint elhalt, — ezt is csak itthon tudta meg Mihály — nem volt, aki a gazdaságot ellássa. Árendába sem merte adni a földet akárkinek, eladni is sajnálta. Éppen csak Mihálynak adta volna el szívesen, a boldogult lánva özvegy urának — így tudta Aratóné. Ahogy rábízta annak idején a lányát, úgy rábízta most a földet is. Akár árendába, akár örökáron. Azt tudja, hogy Mihálytól holtáig rendesen megkaphná a bérösszeget, de hát nem jobb volna már, ha megvenné Mihályt azt a szép szomszéd-földet? Hiszen azért is volt olyan nagy az ő anjai öröme, mikor Mihály Erzsébetet elgyűrűzte, hogy hát milyen szép egybebiratok kerekedik mostan a kettejük, a két familia földjéből...

Mihály kezében megállt a tisztogató kefe.

(Folytatjuk)

Speciális karpius anyagok kereskedése
IOS P OMERZO I D UG
ZAGREB, Petrinyszka 5. Telefon 21-...
Bá orszövek, üvegöruök, mac-huzatok

...míg egyszer egy barátnéjónél, ki Radion-nal mosott, letörölte egy törülközővel gyermekének arcát.

Feltesszük, hogy Ennek a háztartás vezetésében nagy gyakorlata van, de a ruhája még szebb lehetne, ha Radion-nal mosna. A Radion-nal mosott ruha ragyogó fehérsége mellett minden más ruha szürkének látszik. És miért? Mert a közönséges szappan, vagy mosószer csak felületesen távolítja el a piszkot. Radion-ban azonban szappan és oxigén együttesen hat, úgy hogy a szövetek legmélyén rejlő piszok is maradéktalanul eltűnik. Nem csoda tehát, ha a „Radion-nal mosott” ruha tisztább és fehérebb. Használjon már a legközelebbi mosásnál Radion-t — ragyogóan fehér lesz a ruhája.

Schicht
RADION
egymaga mos

Borolva, mű és homoru kőszőrűlőre Finom acélárútk raklára
Mo nör István
SZUBOTICA, Je ašičeva 3.

Órák és ékszerek
legelőbb beszerzési szaküzlete
Csaikás SZUBOTICA, Karadordev trg 5. Főtér
Tört aranyat legmagasabb éron veszek

BUTOR
Elsőrendű száraz anyag! Szolid és izléses tervezés! Gondos és lelkiismeretes munka, pontos kiszolgálás! Rendkívül olcsó árak!

Gyár és főüzlet: **PETROVGRAD**
Fiókok: **NOVISZAD** Pasiceva ulica 21. **BEOGRAD** Knez Mihajlova ulica 44.

